

JÄRVI-SUOMEN OSUUSPANKKI

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2023

Yritys- ja yhteisötunnus: 0172704-1
Postiosoite: Kuiluntie 5, 71800
SIILINJÄRVI
Käyntiosoite: Kuiluntie 5, 71800
Siilinjärvi
Kotipaikka: Siilinjärvi

SISÄLLYSLUETTELO

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2023

Sisällys

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1. – 31.12.2023.....	1
POP Pankki -ryhmä	1
Toimintaympäristö.....	1
Pankin liiketoiminta	2
Tulos	3
Tase	5
Vapaaehtoiset ja lakisääteiset rahastot	8
Vakavaraisuuden hallinta.....	8
Riskienhallinta	10
Hallinto ja henkilöstö	15
Vastuullisuus	20
Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat.....	21
Liiketoiminnan kehitys vuonna 2024	21
Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä	21
Tunnuslukujen laskentakaavat	23
Tilinpäätös	24
Järvi-Suomen Osuuspankin tuloslaskelma	24
Järvi-Suomen Osuuspankin tase	25
Järvi-Suomen Osuuspankin rahoituslaskelma.....	27
Liitetiedot.....	29
Luettelo tilikauden aikana käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista	53
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus	54
Hallintoneuvoston lausunto tilinpäätöksestä	54
Tilinpäätösmerkintä	55

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1. – 31.12.2023

Järvi-Suomen Osuuspankki on itsenäinen osuuspankki, joka on perustettu vuonna 1904. Vuosi 2023 oli pankin 119. toimintavuosi. Pankki toimii Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan ja Keski-Suomen alueilla. Pankin asiakaskunnasta pääosa on yksityisasiakkaita ja pienyrityksiä.

Pankin asiakasmäärä oli tilikauden päättyessä yli 25 800. Pankilla on yhteensä 9 konttoria, Siilinjärvellä, Reisjärvellä, Kinnulassa, Kuopiossa, Haapajärvellä, Viitasaarella, Nurmeksessa, Jyväskylässä ja Digikonttori. Konttoreissa asiointiin lisäksi asiakkaat käyttävät verkkopankki- ja mobiilipankkipalveluita sekä käteisautomaatteja. Asiakastapaamisia voidaan järjestää myös verkkotapaamisina. Pääosa asiakkaiden peruspalvelutapahtumista tapahtuu itsepalveluna. Vuoden loppussa yli 15 600 pankin asiakkaalla oli verkkopankkisopimus.

POP Pankki -ryhmä

Järvi-Suomen Osuuspankki on paikallisesti ja alueellisesti toimiva osuuspankki, joka kuuluu POP Pankki -ryhmään. Järvi-Suomen Osuuspankki on POP Pankkikeskus osk:n jäsen ja se kuuluu POP Pankkien yhteenliittymään. POP Pankkien yhteenliittymän muodostavat 18 itsenäistä osuuspankkia, keskusyhteisö POP Pankkikeskus osk ja näiden konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, joista merkittävimmät ovat POP Pankkien keskusluottolaitos Bonum Pankki Oyj ja keväällä 2022 toimintansa aloittanut kiinnitysluottopankki POP Asuntoluottopankki Oyj. POP Pankkikeskus osk toimii POP Pankki -ryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

POP Pankkien yhteenliittymä on laissa talletuspankkien yhteenliittymästä tarkoitettu yhteenliittymä, jonka keskusyhteisö ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Yhteenliittymän jäsenluottolaitosten vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan yhteenliittymän tasolla. POP Pankki -ryhmään kuuluvat myös POP Holding Oy, joka ei ole keskinäisen vastuun piirissä. POP Pankki -ryhmä luopui tilikauden aikana määräysvallasta Suomen Vahinkovakuutus Oy:ssä ja jatkaa yhtiössä vähemmistöosakkaana.

Toimintaympäristö

Maailmantalous kasvoi hitaasti, erityisesti viime vuosien maailmantalouden veturina toimineen Kiinan kasvu hidastui. Euroopassa nähty nopea inflaatio ja sitä seurannut korkotason nosto sekä energiakriisi näkyivät heikkona kasvuna myös euroalueella. Erityisesti Euroopan suurimman talouden Saksan talous kehittyi aiempaa heikommin, eikä Suomen talous saanut viennistä kaipaamaansa vetoapua. Suomen kansainvälinen asema muuttui merkittävästi vuonna 2023, kun Suomi liittyi sotilasliitto NATO:n jäseneksi.

Kotimaisessa taloudessa nähtiinkin vuonna 2023 selvä käänne heikompaan. Voimakas inflaatio heikensi edelleen myös kotitalouksien ostovoimaa, vaikka palkkaratkaisut nostivat nimellispalkkoja aikaisempaa enemmän. Myös nopeasti noussut korkotaso käänsi kuluttajien mielialoja pessimistisemmiksi talouden kehityksen suhteen.

Asuntojen ja kestokulutustavaroiden hankinnat vähenivät vuoden aikana selvästi ja tämä painoi monia toimialoja, erityisesti asuntorakentamista ja kauppaa. Kotitalouksien kuluttamista ajatellen nähtiin kuitenkin loppuvuonna varovainen positiivinen signaali, kun Euroopan Keskuspankki lopetti korkojen nostamisen ja markkinat kääntyivät odottamaan korkojen laskua. Myös inflaatiovauhti hidastui loppuvuonna merkittävästi.

Vaikka kotitalouksien ostovoiman kehitys oli vuonna 2023 heikkoa, pysyi työttömyys edelleen pienenä. Myös kotitaloudet hoitivat edelleen luottojaan pääsääntöisesti hyvin, joten luottotappioiden määrä kasvoi ainoastaan maltillisesti. Yritysten konkurssien määrä kääntyi kuitenkin selvään kasvuun ja heikentynyt taloustilanne johti myös lomautusten määrän lisääntymiseen. Heikentynyt taloussuhdanne tulee heijastumaan pankkien järjestämättömien luottojen ja luottotappioiden määrien kehitykseen.

Pankin liiketoiminta

Järvi-Suomen Osuuspankki harjoittaa peruspankkitoimintaa ja tarjoaa asiakkailleen yhteistyökumppaneidensa sijoitus- ja vakuutus tuotteita.

Järvi-Suomen Osuuspankin tulos sekä tuloskehitys ylittivät pankin liiketoimintasuunnitelmassaan tilikaudelle asettamat tavoitteet. Luottokannan kasvutavoitteita pankki ei saavuttanut johtuen tiukentuneesta taloudellisesta tilanteesta ja asuntokaupan pysähtymisestä. Pankki keskittyi toimintasuunnitelmansa mukaisesti kasvattamaan asiakaskuntaansa ja parantamaan kannattavuuttaan sekä parantamaan toimintaprosessiensa tehokkuutta.

Tilikaudella 2022 alkanut markkinakorkojen nousu vahvisti edelleen pankin korkokatetta. Järvi-Suomen Osuuspankki on palvellut asiakkaitaan tilikauden aikana itsepalvelukanavien lisäksi konttoreissa ja verkkotapaamisissa, joiden määrä on edelleen kasvanut. Korkojen nousu on hillinnyt asuntorahoituksen ja yritysluottojen kysyntää koko vuoden.

Suomen taloudessa kasvanut epävarmuus heijastui myös säästämisen ja sijoittamisen tuotteiden kysyntään, mutta asiakkaat ovat jatkaneet säännöllistä rahastosäästämistä markkinoiden epävarmuuden kasvusta huolimatta. Korkotasojen nousu on lisännyt määräaikaisten talletusten kysyntää. Korkotason muutokset vaikuttivat merkittävästi pankin korkosijoituksiin. Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista kasvoivat 1 583 tuhatta euroa. Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotot kasvoivat 465 tuhatta euroa, ja käypään arvoon käyvän arvon rahastojen kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot kasvoivat 65 tuhatta euroa.

Pankin sijoitustuotevalikoimaan kuuluvat yhteistyökumppaneiden, Sp-Rahastoyhtiö Oy:n ja UB Omaisuudenhoito Oy:n sijoitusrahastot. Arvopaperipalveluissa yhteistyökumppanina on Nordnet Bank Ab Suomen sivuliike.

Pankin välittämät eläke- ja säästövakuutus tuotteet tuottavat Aktia Henkivakuutus Oy ja Sp-Henkivakuutus Oy sekä lainavakuutus tuotteet AXA konserni ja Sp-Henkivakuutus Oy. Yhteistyön tarkoituksena on turvata kilpailukykyiset eläke-, säästö- ja lainavakuutus palvelut POP Pankkien asiakkaille. Vuoden lopussa asiakkailla oli pankin välittämiä rahasto- ja vakuutussäästöjä 60 952 tuhatta euroa.

Henkilöasiakkaiden vahinkovakuutus palveluissa pankki tekee yhteistyötä LähiTapiola-ryhmään kuuluvan Suomen Vahinkovakuutus Oy:n kanssa, joka käyttää markkinointinimeä POP Vakuutus.

POP Pankkien keskusluottolaitoksena toimii POP Pankkikeskuksen omistama Bonum Pankki Oyj. Bonum Pankki vastaa POP Pankin asiakkaiden maksuliikenteeseen ja Visa-korttien liikkeelle laskuun liittyvistä palveluista sekä hoitaa POP Pankkien tukkuvarainhankintaa yhdessä kiinnitysluottopankki POP Asuntoluottopankki Oyj:n kanssa laskemalla liikkeeseen sijoitustodistuksia ja joukkovelkakirjalainoja. Bonum Pankki vastaa myös POP Pankkien yhteenliittymän maksuvalmiusvaatimuksen täyttämisestä.

Järvi-Suomen Osuuspankki laski liikkeelle uuden POP Osuusannin 1.6.2023. Osuusannin suuruus on 10 m€.

Pankki kävi keväällä 2023 muutosneuvottelut, joissa digitaalisiin sekä puhelin- ja viesti palveluihin siirrettiin lisää henkilöstöä.

POP Pankki -ryhmä on valinnut suomalaisen IT-yhtiön Crosskeyn kumppanikseen perusjärjestelmään koskevaan uudistushankkeeseen. Hanke käynnistyi tammikuussa 2022 ja se on edennyt suunnitellusti. Ryhmä arvioi ottavansa uuden peruspankkijärjestelmän käyttöön vuoden 2025 aikana. POP Pankit jatkavat Samlinkin asiakkaana kunnes uusi järjestelmä otetaan käyttöön.

Tulos

Järvi-Suomen Osuuspankin liikevoitto oli 11 674 tuhatta euroa (2 468 tuhatta euroa vuonna 2022). Liikevoitto kasvoi edellisestä vuodesta 9 207 tuhatta euroa. Liikevoittoprosentiksi taseen vuosikeskiarvosta muodostui 1,8 prosenttia (0,4). Liikevoiton kasvun taustalla on markkinakorkojen muutos, joka kasvatti pankin korkokatetta. Myös pankin nettopalkkiotuotot kasvoivat. Lisäksi liikevoiton kehitykseen vaikutti pankin sijoitustoiminnan kasvu. Pankin kulu-tuotto -suhde oli 48,3 prosenttia (76,6).

Pankin keskeiset tuloslaskelmaerät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	01-12/2023	01-12/2022	Muutos-% (*)	01-12/2021	Muutos-% (**)
Korkokate	17 347	8 610	101,5	6 633	29,8
Nettopalkkiotuotot	4 165	3 846	8,3	3 622	6,2
Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotot	131	-334	139,2	33	...
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta rahoitusvarojen nettotuotot	-3	-68	96,1	144	-147,2
Muut tuotot	2 071	1 226	69,0	3 837	-68,1
Tuotot yhteensä	23 711	13 280	78,6	14 269	-6,9
Henkilöstökulut	-3 696	-3 332	10,9	-2 953	12,8
Muut hallintokulut	-4 541	-4 176	8,7	-4 407	-5,3
Muut kulut	-3 218	-2 666	20,7	-3 018	-11,7
Kulut yhteensä	-11 455	-10 175	12,6	-10 379	-2,0
Kulu-tuotto -suhde	48,31	76,62		72,74	
Lopulliset ja odotettavissa olevat luotto-tappiot	-582	-638	-8,7	-386	65,2
Liikevoitto	11 674	2 468	373,1	3 504	-29,6
Tilikauden voitto	9 657	1 975	389,0	2 351	-16,0
*) Muutos 2023-2022					
**) Muutos 2022-2021					

Pankin korkokatteeksi muodostui 17 347 tuhatta euroa (8 610). Korkokate kasvoi 8 738 tuhannella eurolla.

Korkotuottojen määrä oli 24 097 tuhatta euroa (9 702), jossa kasvua edellisvuodesta oli 14 395 tuhatta euroa. Korkotuotoista merkittävimmän osan muodostivat antolainauksen korkotuotot.

Korkokulut olivat 6 750 tuhatta euroa (1 093). Korkokulut kasvoivat edelliseen tilikauteen verrattuna 5 658 tuhatta euroa. Korkokulut koostuivat pääasiassa asiakkaiden talletuksille ja keskuspankki Bonumille maksetuista koroista. Määräaikaistalletusten määrän kasvu lisäsi korkokuluja verrattuna edelliseen vuoteen. Pankki päivitti joulukuussa käyttelytileille maksettavaa korkoa, mutta sillä ei ollut suurta vaikutusta vuoden 2023 korkokuluihin.

Nettopalkkiotuotot olivat 4 165 tuhatta euroa (3 846). Tästä palkkiotuottojen osuus oli 4 865 tuhatta euroa (4 566) ja palkkiokulujen 700 tuhatta euroa (720). Palkkiotuottoihin sisältyy välitetyistä tuotteista saatuja palkkioita yhteensä 850 tuhatta euroa (870), Muista palkkiotuotoista merkittävimpiä olivat palkkiot antolainauksesta 676 tuhatta euroa (808), palkkiot maksuliikenteestä 2 797 tuhatta euroa (2 343), palkkiot omaisuuden hoidosta ja lainopillisista tehtävistä 339 tuhatta euroa (350) ja palkkiot takauksista 120 tuhatta euroa (123). Palkkiotuottojen kasvuun vaikuttivat mm. vuonna 2022 loppuvuodesta tehdyt hinnoittelumuutokset ja lainaturvavakuutusten myynnin kasvu. Palkkiokulut pienenevät edelliseen vuoteen verrattuna 2,7 prosenttia

Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotoiksi muodostui 131 tuhatta euroa (-334). Erään sisältyi tuloksen kautta käypään arvoon kirjattavien rahoitusvarojen myyntivoittoja ja -tappioita 0 tuhatta euroa (-11) sekä näiden realisoitumattomia arvostusvoittoja ja -tappioita 131 tuhatta euroa (-316). Lisäksi tuloserä sisältää rahavirtaa suojaavista korko-optioista suoraan tulokseen kirjattavan aika-arvon muutoksen ja suojauksen tehottoman osuuden, joiden yhteismäärä tilikaudella oli 0 tuhatta euroa (0), sekä valuuttatoiminnan nettotuotot 0 tuhatta euroa (-7).

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot olivat -3 (-68) tuhatta euroa. Tästä myyntivoitot ja -tappiot olivat 0 (-6) tuhatta euroa.

Muut tuotot sisältävät tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista, sijoituskiinteistöjen nettotuotot ja liiketoiminnan muut tuotot, yhteismäärältään 2 071 tuhatta euroa (1 226). Saadut osingot ja rahasto-osuudet olivat 1 590 tuhatta euroa (8), jossa kasvua edellisvuoteen oli 1 583 tuhatta euroa. Sijoituskiinteistöjen nettotuotoksi muodostui 47 tuhatta euroa (259). Ero, 213 tuhatta euroa, johtui siitä, että vuonna 2023 myytiin vähemmän pankin omistuksessa olevia kiinteistöjä kuin vuonna 2022. Liiketoiminnan muut tuotot pienenevät 54,7 prosentilla 435 tuhanteen euroon (959).

Henkilöstökulut muodostuvat palkkakuluista sekä eläke- ja muista henkilösivukuluista. Näiden kulujen kokonaismäärä oli 3 696 tuhatta euroa (3 332), mikä oli 10,9 prosenttia (363 tuhatta euroa) suurempi kuin edellisenä vuonna. Henkilöstökulujen kasvu johtui kevään palkankorotuksista sekä työehtosopimusneuvotteluissa sovituista henkilöstölle maksettavista kertaeristä. Lisäksi pankki on rekrytoinut lisää henkilöstöä ja tätä kautta varautunut tuleviin eläköitymisiin sekä IT-järjestelmämuutoksen vaatimiin lisätoihin.

Muut hallintokulut kasvoivat 9 prosenttia, 4 541 tuhanteen euroon (4 176). Nousu johtui pääasiassa POP Pankkikeskuksen ja IT-järjestelmän kasvaneista kuluista. Muut kulut, 3 218 tuhatta euroa (2 666), käsittävät poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä liiketoiminnan muut kulut. Suunnitelman mukaisten poistojen määrä oli 205 tuhatta euroa (251). Arvonalentumisia omassa käytössä olevien kiinteistöyhteisöjen osakkeista kirjattiin 365 tuhatta euroa (0). Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 9,6 % 2 648 tuhanteen euroon (2 416).

Tilikaudella kirjattiin odotettavissa olevia luottotappioita tuloslaskelmaan yhteensä 423 tuhatta euroa (465). Erä muodostuu luotoista ja takauksista kirjatusta odotettavissa olevien tappioiden lisäyksestä 418 tuhatta euroa (459) ja käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavien rahoitusvarojen odotettavissa olevien tappioiden lisäyksestä 5 tuhatta euroa (6). Toteutuneita luottotappioita kirjattiin katsauskaudella 179 tuhatta euroa (178) ja palautuksia aikaisemmin toteutuneiksi luottotappioiksi kirjatusta saamisista -20 tuhatta euroa (-6). Rahoitusvaroista kirjattujen arvonalentumistappioiden nettomäärä tuloksessa oli 582 tuhatta euroa (637).

Arvonalentumistappiot luotoista pysyivät edelleen vähäisinä yleisen taloustilanteen heikentymisestä huolimatta.

Tase

Pankin tase kasvoi vuoden 2023 aikana 4,8 prosenttia ja oli vuoden lopussa 651 121 tuhatta euroa (621 432). Taseessa olevien luottojen määrä oli 463 640 tuhatta euroa. Luottojen keski-korko oli 4,9 prosenttia. Talletusten määrä oli 449 257 tuhatta euroa ja niiden keski-korko 0,9 prosenttia.

Järvi-Suomen Osuuspankin taseen keskeiset erät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	31.12.2023	31.12.2022	Muutos-% **)	31.12.2021	Muutos-% ***)
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	463 644	470 312	-1,4	455 549	3,2
Luotot	463 640	470 300	-1,4	455 549	3,2
Muut saamiset	4	12	-64,6
Sijoitukset	179 665	146 198	22,9	93 050	57,1
Saamiset luottolaitoksilta	117 955	101 070	16,7	38 801	160,5
Saamistodistukset	43 229	27 229	58,8	31 540	-13,7
Osakkeet ja osuudet	14 206	13 876	2,4	18 280	-24,1
Kiinteistöt	4 275	4 022	6,3	4 430	-9,2
Yleisön talletukset *)	449 257	456 480	-1,6	448 486	1,8
Velat luottolaitoksille	125 440	102 012	23,0	40 616	151,2
Oma pääoma	59 960	48 928	22,5	48 333	1,2
Tilinpäätössiirtojen kertymä	10 922	10 922	0,0	10 922	0,0
ROA %	1,5	0,4		0,6	
ROE %	15,2	3,6		6,1	
Omavaraisuusaste	10,6	9,3		10,4	
Vakavaraisuussuhde	21,02 %	20,04 %		21,31 %	
*) Luku ei sisällä suojauksesta johtuvaa käyvän arvon muutosta					
**) Muutos 2023-2022					
***) Muutos 2022-2021					

Luotonanto

Järvi-Suomen Osuuspankin luotonannon kokonaismäärä tilikauden lopussa oli 467 067 tuhatta euroa (473 362). Pankin valtion varoista välittämät luotot sisältyvät pankin taseeseen erään Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä. Niiden määrä vuoden lopussa oli 71 tuhatta euroa (122).

Luottoja nostettiin ja uudistettiin vuoden aikana yhteensä 74 660 tuhatta euroa. Luotonannon nettovähennys oli 6 295 tuhatta euroa eli 1,3 prosenttia.

Luotonannon kehitykseen vaikuttivat isojen RS-lainojen poismaksut sekä yleinen taloudellinen kehitys ja asuntokaupan tyrehtyminen.

Yli 90 päivää erääntyneet ja perinnässä olevat saamiset olivat vuoden lopussa 5 821 tuhatta euroa (5 257) eli 564 tuhatta euroa suuremmat kuin vuotta aiemmin. Yli 90 päivää erääntyneet saamiset yhteensä olivat 1,3 prosenttia (1,1) taseessa olevien luottojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärästä.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kuuluvat asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset ja asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset, 3 504 tuhatta euroa (5 343) muodostuvat pääasiassa pankki- ja muista takauksista. Muihin takauksiin sisältyvät pankin antamat omavelkaiset takaukset omasta ja muiden POP Pankkien puolesta Bonum Pankki Oyj:lle liittyen pankkien tekemään maksuliiketilisopimukseen.

Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset, joiden määrä tilikauden päättyessä oli 16 889 tuhatta euroa (20 045) koostuvat pääasiassa myönnettyistä nostamattomista luotoista.

Sijoitukset

Pankin sijoitukset kohdistuivat pääosin talletuksiin muissa luottolaitoksissa, saamistodistuksiin, osakkeisiin ja osuuksiin sekä kiinteistöihin, jotka sisältyvät tase-erään Aineelliset hyödykkeet. Aineelliset hyödykkeet on eritelty liitetiedossa 1.06.

Pankin talletukset muissa luottolaitoksissa olivat 117 955 tuhatta euroa (101 070). Määrä oli 16 885 tuhatta euroa suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Sijoitukset saamistodistuksiin muodostuivat erilaisista joukkovelkakirjalainoista. Niiden määrä tilikauden päättyessä oli 43 229 tuhatta euroa (27 229), mikä on 58,8 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna.

Sijoitukset osakkeisiin ja osuuksiin olivat kauden päättyessä 14 206 tuhatta euroa (13 876). Tästä toiminnalle välttämättömien osakkeiden ja osuuksien osuus oli 8 748 tuhatta euroa (13 566) ja muiden osakkeiden ja rahasto-osuuksien osuus 5 458 tuhatta euroa (310). Pankilla ei ole hallusaan julkisesti noteerattuja osakkeita, joilla se kävisi aktiivisesti kauppaa.

Pankin kiinteistöomaisuuden arvo taseessa oli 4 275 tuhatta euroa (4 022). Tästä omassa käytössä olevien kiinteistöjen arvo oli 1 676 tuhatta euroa (2 172) ja sijoituskiinteistöjen arvo 2 599 tuhatta euroa (1 850). Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 1.06.

Tilikauden aikana aktivoitiin taseeseen 0 tuhannella eurolla kiinteistöihin kohdistuvia perusparannusmenoja. Vuoden 2023 aikana pankki myi omistamiensa kiinteistöjä 18 tuhannen euron arvosta ja osti 874 tuhannella eurolla. Kiinteistöomaisuuden myynnistä kertyi 108 tuhannen euron

nettomääräinen myyntivoittoa. Pankki purki arvonkorotuksia 0 tuhannella eurolla ja kirjasi arvonalennuksia kiinteistöomaisuudesta yhteensä -445 tuhatta euroa (0).

Yleisön talletukset

Pankin varainhankinnasta valtaosa muodostui yleisöltä vastaanotetuista talletuksista.

Talletusten määrä vuoden lopussa oli 449 257 tuhatta euroa (456 480). Talletukset vähenivät vuoden aikana 7 224 tuhatta euroa eli 1,6 prosenttia.

Talletukset käyttely- ja säästämistileillä vähenivät vuoden aikana 38 991 tuhatta euroa eli 10,5 prosenttia ja niiden määrä vuoden vaihteessa oli 331 644 tuhatta euroa (370 636). Sijoittamis- ja asuntosäästöpalkkiotilien kasvu oli 31 768 tuhatta euroa eli 37,0 prosenttia ja niitä oli vuoden vaihteessa 117 612 tuhatta euroa (85 844).

Muutokseen vaikutti korkojen noususta aiheutunut määräaikaistalletusten lisääntyminen sekä asiakkaiden taloudellisen tilanteen heikentyminen, jolloin asiakkaat ovat käyttäneet säästöjään aiempaa enemmän.

Muut velat

Muut velat muodostuvat pääasiassa veloista luottolaitoksille ja pakollisista varauksista. Velat luottolaitoksille ovat pääasiassa POP Pankki -ryhmän sisäisiä velkoja. Pankilla on luottoja keskusluottolaitokselta Bonum Pankki Oyj:ltä ja kiinnitysluottopankkilainsäädännön mukaisia väliluottoja POP Asuntoluottopankki Oyj:ltä.

Velat luottolaitoksille olivat 125 440 tuhatta euroa (102 012). Erä sisältää muiden luottolaitosten pankkiin tekemät talletukset sekä pankin muut velat muille luottolaitoksille, jotka olivat 0 tuhatta euroa (0). Muut velat luottolaitoksille sisältää POP Asuntoluottopankki Oyj:n pankille myöntämät väliluotot 54 920 tuhatta euroa. Pankki on antanut väliluottojen vakuudeksi asiakkailleen myöntämää kiinteistövakuudellisia luottoja 75 132 tuhatta euroa. Annetut vakuudet on merkitty edelleen POP Asuntoluottopankin liikkeeseenlaskeman joukkovelkakirjalainan vakuudeksi. Muita velkoja ovat myös mm. repomyynnit, joiden määrä vuoden vaihteessa oli 0 tuhatta euroa (0).

Muut vieraan pääoman erät muodostuivat lähinnä lyhytaikaisista maksujenvälityseristä sekä tuottojen ja kulujen jaksotuksiin liittyvistä tilinpäätösvaiheen siirtyvistä eristä.

Oma pääoma ja tilinpäätössiirtojen kertymä

Pankin oma pääoma tilikauden päättyessä oli 59 960 tuhatta euroa (48 928). Lisäystä edelliseen tilikauteen verrattuna oli 11 032 tuhatta euroa. Osuuspääoma väheni tilikauden aikana -235 tuhatta euroa (117). Järvi-Suomen Osuuspankki on laskenut liikkeelle POP Osuuksia 5 429 tuhatta euroa (5 651).

Omaan pääomaan sisältyvän käyvän arvon rahaston määrä laskennallisilla veroilla oikaistuna oli 689 tuhatta euroa (-1 046). Määrä koostui käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta arvostettujen rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksesta 653 tuhatta euroa (-1 079) sekä odotettavissa olevista luottotappiosta 36 tuhatta euroa (33).

Tilinpäätössiirtoja ovat poistoerot ja verotusperusteiset varaukset, joiden yhteismäärä kauden päättyessä oli 10 922 tuhatta euroa (10 922), josta luottotappiovaraus oli 10 922 tuhatta euroa (10 922). Tilikaudella luottotappiovarausta kasvatettiin 0 tuhatta euroa, jonka jälkeen varauksen määrä tilinpäätöksessä oli 2,3 prosenttia saamisista. Varauksesta 2 180 tuhatta euroa on siirretty vararahastoon. Tilikauden aikana ei kirjattu poistoeron muutosta.

Vapaaehtoiset ja lakisääteiset rahastot

Pankit ovat velvollisia maksamaan Rahoitusvakausvirastolle talletussuojamaksua ja vakausmaksua. POP Pankki -ryhmään kuuluvia pankkeja pidetään talletussuojan osalta yhtenä pankkina. Ryhmän talletuspankkeja ovat POP Pankit ja Bonum Pankki Oyj ja ryhmälle määrätty talletussuojamaksu vuonna 2023 oli 4 570 tuhatta euroa. Osuuspankki on vanhan talletussuojarahaston jäsen ja talletussuojamaksu katettiin kokonaisuudessaan vanhan talletussuojarahaston varoista. Vakausmaksu määrättiin talletussuojamaksun tavoin ryhmälle ja se jyvitetiin jäsenpankeille. Talletussuojarahaston varoista korvataan tallettajan samassa talletuspankissa olevat korvauskelpoiset talletukset enintään 100 000 euroon asti.

Järvi-Suomen Osuuspankki kuuluu myös sijoittajien korvausrahastoon, jonka suojan piiriin kuuluvat kaikki ei-ammattimaiset sijoittajat. Myös sijoittajien korvausrahaston osalta POP Pankki -ryhmään kuuluvia pankkeja pidetään yhtenä pankkina. Korvausrahastosta korvataan enintään 20 000 euroa.

Vakavaraisuuden hallinta

POP Pankkien yhteenliittymään kuuluvilla luottolaitoksilla vakavaraisuuden hallinta perustuu yhteenliittymän keskusyhteisön hallintoneuvoston vahvistamiin vakavaraisuuden hallinnan periaatteisiin, sekä keskusyhteisön hallituksen kaikille jäsenluottolaitoksille vahvistamiin pääomasuunnittelun menetelmiin. Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa.

Keskusyhteisö on määritellyt vakavaraisuuden hallintaprosessin, jonka tavoitteena on pankin riskinkantokyvyn riittävyuden turvaaminen suhteessa toiminnan kaikkiin olennaisiin riskeihin. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi pankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoitaa riskinkantokykynsä vastaamaan pankin riskien yhteismäärää. Vakavaraisuutensa turvaamiseksi pankki asettaa riskiperusteiset pääomatavoitteet ja laatii pääomasuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi.

Pankki toimii strategiansa mukaisesti vähittäispankkitoiminnassa. Toimimalla vain tällä liiketoiminta-alueella pankki kykenee pitämään toimintaansa sisältyvät riskit hallittavina ja toiminnan laatuun nähden pieninä. Pankin vakavaraisuuden hallinnasta vastaa pankin hallitus. Pankin hallitus käy vuosittain läpi pankin vakavaraisuuden hallintaan liittyvät riskit, pääomasuunnitelman sekä riskeille asetetut rajat.

Vakavaraisuuden hallintaprosessissaan pankki laatii mm. tulos-, kasvu- ja vakavaraisuusennusteet. Ennusteiden perusteella pankki kartoittaa tarvittavat toimenpiteet, joilla liiketoimintastrategian mukainen vakavaraisuustaso kyetään ylläpitämään.

Pankki soveltaa vakavaraisuuslaskennassa luottoriskin pääomavaateen laskentaan standardimenetelmää ja operatiivisen riskin osalta perusmenetelmää. Standardimenetelmässä vastuut jaetaan vastuuryhmiin ja vähittäissaamisten ryhmässä on määritelty luotonannon hajautukselle vaadittavat vähimmäisrajat. Järvi-Suomen Osuuspankki julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan. Pankki on Finanssivalvonnan myöntämän luvan nojalla vapautettu POP Pankkien yhteenliittymän keskusyhteisön päätöksellä omien varojen vaateesta yhteenliittymän sisäisille erille sekä suurten vastapuolten rajoituksista keskusluottolaitoksen ja jäsenpankkien välisille erille.

Järvi-Suomen Osuuspankin omat varat (TC) yhteensä olivat 56 689 tuhatta euroa (52 573), kun omien varojen vähimmäisvaatimus oli 28 598 tuhatta euroa (27 620). Ensisijainen pääoma (T1) oli 56 689 tuhatta euroa, josta ydinpääoman (CET1) osuus oli 56 689 tuhatta euroa ja ensisijaisen lisäpääomien (AT1) osuus oli 0 tuhatta euroa. Toissijainen pääoma (T2) oli 0 tuhatta euroa.

Järvi-Suomen Osuuspankki voi laskea liikkeelle ydinpääomaan luettavia POP Osuuksia. Järvi-Suomen Osuuspankki on laskenut liikkeelle POP Osuuksia 5 429 tuhatta euroa.

Järvi-Suomen Osuuspankin vakavaraisuussuhde säilyi edelleen hyvällä tasolla. Pankin vakavaraisuussuhde kasvoi 0,98 prosenttiyksikköä ja oli vuoden lopussa 21,02 prosenttia. Ensisijaisen pääoman (T1) suhde riskipainotettuihin eriin oli 21,02 % (20,04). Pankin 10,5 prosentin vakavaraisuusvaatimus muodostuu lakisääteisesti vakavaraisuusvaatimuksesta (8 prosenttia) sekä kiinteästä lisäpääomavaateesta (2,5 prosenttia). Finanssivalvonnan asettama harkinnan varainen lisäpääomavaade (1,25 prosenttia) on asetettu yhteenliittymätasolla.

POP Pankki -ryhmä julkistaa nk. Pilari III -vakavaraisuustiedot erillisessä raportissa. POP Pankki -ryhmän tilinpäätös ja Pilari III -raportti on saatavissa sähköisesti osoitteessa www.pop-pankki.fi.

Vakavaraisuuslaskennan pääerät, tuhatta euroa

Omat varat	31.12.2023	31.12.2022
Ydinpääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja	58 742	55 409
Ydinpääomaan tehtävät lakisääteiset oikaisut	-2 052	-2 836
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	56 689	52 573
Ensisijainen lisäpääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja		
Ensisijaiseen lisäpääomaan tehtävät lakisääteiset oikaisut		
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)		
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1)	56 689	52 573
Toissijainen pääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja		
Toissijaiseen pääomaan tehtävät lakisääteiset oikaisut		
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä		
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	56 689	52 573
Riskipainotetut erät yhteensä	269 633	262 293
josta luotto- ja vastapuoliriskin osuus	237 032	240 715
josta vastuun arvonokaisuriski (CVA)		
josta markkinariskin osuus (valuuttakurssiriski)		
josta operatiivisen riskin osuus	32 601	21 578
Luottolaitoslain mukainen kiinteä lisäpääomapuskuri (2,5%)	6 741	6 557
Vastasyklinen pääomapuskuri	287	79
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	21,02 %	20,04 %
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	21,02 %	20,04 %
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	21,02 %	20,04 %

Vähimmäisomavaraisuusaste

Pankin vähimmäisomavaraisuusaste oli 10,54 prosenttia minimivaatimuksen ollessa 3 prosenttia. Vähimmäisomavaraisuusaste kuvaa pankin ensisijaisten pääomien suhdetta kokonaisvastuisiin.

	31.12.2023	31.12.2022
Ensisijainen pääoma	56 689	52 573
Vastuiden kokonaismäärä	538 041	527 450
Vähimmäisomavaraisuusaste	10,54 %	9,97 %

Järvi-Suomen Osuuspankin vakavaraisuuden kehitykseen vaikutti Järvi-Suomen Osuuspankin omistamien POP Holding Oy:n osakkeiden, joka puolestaan omistaa Suomen Vahinkovakuutuksen osakkeiden myynti LähiTapiolalle. Tällöin vakavaraisuuteen negatiivisesti vuonna 2022 vaikuttanut osakkeiden riskipaino poistui.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että pankin liiketoiminnasta aiheutuvat riskit on tunnistettu, arvioitu ja mitoitettu hyväksytylle tasolle ja että riskejä valvotaan ja ne ovat oikeassa suhteessa pankin riskinkantokykyyn. Riskienhallinnan keskeiset osa-alueet ovat luottoriskit, markkinariskit sisältäen korko- ja hintariskit, rahoitusriskit, kiinteistöriskit sekä strategiset ja operatiiviset riskit.

Riskienhallinta POP Pankkien yhteenliittymässä

POP Pankkien yhteenliittymään kuuluvilla luottolaitoksilla riskienhallinta ja riskien mittaaminen perustuvat yhtenäisiin menetelmiin. Yhteenliittymässä on vahvistettu jäsenluottolaitoksia sitovat riskilajikohtaiset limiitit, jotka määrittävät riskitason, jonka puitteissa jäsenluottolaitokset voivat liiketoimintaansa harjoittaa. Järvi-Suomen Osuuspankin hallitus on vahvistanut limiitit osana riskilajikohtaisia strategioitaan.

Periaatteet ja organisointi

Järvi-Suomen Osuuspankin riskienhallintastrategia perustuu hallituksen pankille vahvistamaan päämäärään ja liiketoimintastrategiaan, riskienhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamaraportointiin.

Pankki kohdistaa strategiansa mukaisesti liiketoimintansa vähittäispankkitoiminnan vähäriskiseen osaan. Pankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä pankki niitä strategiansa mukaisesti myöskään ota.

Pankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla. Pankin vakavaraisuutta ja riskienkantokykyä vahvistetaan kannattavalla liiketoiminnalla. Luotto- ja muiden riskien muodostaman tappiuhan pankki huomioi tilinpäätöksessään riittäväillä arvonalentumiskirjauksilla ja muilla tappiokirjauksilla.

Hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa pankin eri riskeistä ja niiden tasoista. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat luotto- ja

markkinariskeille. Tarvittaessa pankin hallitus voi asettaa myös muita limiittejä pankin toiminnalle. Valtuuksien puitteissa vastuu päivittäisestä riskienseurannasta ja valvonnasta kuuluu toimivalle johdolle. Toimiva johto hyödyntää seurannassaan keskusyhteisön tuottamia ohjausraportteja sekä johdon tuottamia raportteja ja analyyssejä eri riskien osa-alueilta. Riskien raportointiin ja seurantaan tarkoitetut järjestelmät sekä käytännöt täyttävät riskienhallinnalle asetetut edellytykset ottaen huomioon pankin toiminnan luonteen ja laajuuden.

Riskienhallinnan ja compliancen järjestelyt

Pankin compliance-toiminnon hoitaminen on ulkoistettu POP Pankkien yhteenliittymän keskusyhteisölle.

Ylimmän hallintoelimen jäsenten valinnassa noudatettava monimuotoisuuden tähtäävä toimintamalli ja sen tavoitteet ja päämäärät

Pankin ohjeistuksessa on korostettu hallituksen monimuotoisuuden merkitystä. Monimuotoisuustavoitteeseen pyritään vuosittaisen hallituksen itsearvioinnin avulla.

Luottoriskit

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei täytä sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakasvastuista syntyvien riskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Hallituksen vahvistama luottoriskistrategia ja luotonantohjeet määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat luotonannon suuntaamista asiakassektoreittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

Pankin keskeisiä asiakasryhmiä ovat toimialueen henkilöasiakkaat ja maatilayritykset sekä pienyritykset. Pankin varainhankinnasta pääosa on myönnetty luottoina pankin asiakkaille. Pankin taseessa olevista luotoista kotitalouksien ja elinkeinonharjoittajien yhteinen osuus on noin 62,9 % (62,2). Maatilayrittäjien osuus taseessa olevista luotoista on 9,0 % (10,1) ja muiden 28,2 % (27,7). Valtaosa, 66,0 % (66,1), pankin luotoista on myönnetty asuntovakuutta vastaan.

Yritys- ja maatilatalousluottoriskien hallinta perustuu asiakasvastuuhenkilön suorittamaan asiakasseurantaan ja sisäiseen luottokelpoisuusluokitteluun. Henkilöasiakkaan luottokelpoisuuden arviointi rakentuu pankin hyvään asiakastuntemukseen ja sen pohjalta tehtävään arvioon asiakkaan maksukykyä.

Pankin hallitus tekee suurimmat luottopäätökset. Hallitus on edelleen delegoinut luottovaltuuksia pankin johtoryhmälle ja muille nimetyille toimihenkilöille. Luottopäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien luotonantohjeiden mukaisesti. Pääsääntönä on vähintään kahden päätöksentekijän periaate. Luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuteen ja maksukykyyn sekä muiden luoton myöntämiskriteereiden, kuten vakuusvaatimusten täyttymiseen. Luotot on myönnetty pääosin turvaavin vakuuksin. Vakuudet arvostetaan varovaisesti käypään arvoon ja niiden käypiä arvoja seurataan säännöllisesti sekä tilastoja että hyvää toimialuetuntemusta hyödyntämällä. Pankin hallitus on vahvistanut pankille ohjeet eri vakuusmuotojen arvostuksista ja niiden vakuusarvoista yhteenliittymän vahvistamien arvostusperiaatteiden rajoissa, joita vastaan luottoa voidaan myöntää.

Luottoriskiä arvioidaan jatkuvasti seuraamalla mm. takaisinmaksussa esiintyviä viivästyksiä ja järjestämättömiä luottoja. Asiakaskohtaisia vastuiden ja vakuuksien määriä seurataan asiakasvastuuhenkilöiden taholta perustuen jatkuvaan maksukäyttäytymisen ja asiakkaiden toiminnan seuraamiseen. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti kaksi kertaa vuodessa 10 suurinta asiakaskokonaisuutta ja yli 90 päivää erääntyneet luotot. Raportointi sisältää mm. riskien määrän ja kehityksen asiakaskokonaisuuksittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

Pankilla ei ole asiakaskokonaisuuksia, joiden vastuut ylittäisivät luottolaitoslain asettaman rajan 25 prosenttia pankin omista varoista (ns. suuret asiakasriskit). Pankin luottokantaan sisältyvät riskit ovat tehtyjen selvitysten perusteella pankin vuositulostasoon ja riskinkantokykyyn nähden alhaisella tasolla.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan rakenteellista rahoitusriskiä ja maksuvalmiusriskiä.

Rahoitusriski on jälleenrahoituksen saatavuuteen ja hintaan liittyvä riski, joka syntyy, kun saamisten ja velkojen maturiteetit poikkeavat toisistaan. Rahoitusriskiä syntyy myös, jos saatavat ja velat ovat liiaksi keskittyneet yksittäisille vastapuolille. Rahoitusriskiä arvioidaan maturiteettiluokittain kunkin luokan saatavien ja velkojen erotuksen suuruudella. Maksuvalmiusriski tarkoittaa riskiä siitä, että luottolaitos ei suoriudu odotetuista tai odottamattomista tulevista kassavirroista ilman vaikutuksia päivittäiseen toimintaan tai taloudelliseen tilaan.

Likviditeettiriskiä hallitaan mm. pitämällä riittävästi likvidejä varoja maksuvalmiuden takaamiseksi. Likviditeettiriskiä seurataan raportoimalla hallitukselle pankin rahoitustilanteesta sekä maksuvalmiusasemasta. Raportointi perustuu tietoihin saatavien ja velkojen erääntymishetkestä sekä käytettävissä olevasta likviditeettireservistä. Pankki ylläpitää riittävää likviditeettireserviä päivittäisen maksuliikenteen ja maturiteettiluokittaisten erojen kattamiseen. Pankin taseessa olevista luotoista on 27,8 % (26,7) luotoissa, joiden luottoaika on yli 20 vuotta. Tilikauden aikana pankin rahoitusasema pysyi hyvänä.

Järvi-Suomen Osuuspankki rahoitus perustuu pääasiallisesti talletusvarainhankintaan, jonka pankki hankkii omalta toimialueeltaan. Talletustiliehtojen mukaan merkittävä osa jälleenrahoituksesta on avistaehtoista jakautuen yli 23 200 tallettaja-asiakkaalle. Pankin omaa varainhankintaa täydentää ryhmän keskusluottolaitoksen, Bonum Pankki Oyj:n välittämä tukkuvarainhankinta. Keskusluottolaitoksena Bonum Pankki Oyj vastaa yhteenliittymän tukkuvarainhankinnasta ja sen koordinoinnista. POP Asuntoluottopankki tukee yhteenliittymän likviditeettiriskin hallintaa mahdollistamalla asuntovakuudellisten liikkeeseenlaskujen toteuttamisen. Yhteenliittymän tavoitteena on hajauttaa jälleenrahoituksensa maturiteettia ja ylläpitää laajaa rahoituspohjaa.

POP Pankkien yhteenliittymä on saanut Finanssivalvonnalta luvan vapauttaa yksittäiset jäsenluottolaitokset maksuvalmiudelle asetetuista LCR-vaateesta sekä NSFR-vaateesta. Molemmat maksuvalmiuteen liittyvät viranomaisvaateet tulee täyttää ja raportoida yhteenliittymätasolla. Keskusluottolaitos Bonum Pankki Oyj vastaa yhteenliittymän LCR-vaateen täyttämisestä.

Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta pankin tulokseen, taseen nykyarvoon ja vakavaraisuuteen. Korkoriski aiheutuu saatavien ja velkojen toisistaan poikkeavista korkoperusteista sekä eriaikaisista korontarkistus- tai erääntymisajankohdista.

Korkoriskin hallitsemiseksi alkaneella tilikaudella pankin tavoitteena on ylläpitää saatavien ja velkojen korkoperusteiden tasapainoa.

Avoimen korkoriskin määrää mitataan korkoherkkyydellä, joka huomioi korkoshokkien vaikutuksen korkokatteeseen ja taseen nykyarvoon tulevina vuosina. Pankin korkoriski oli 31.12.2023 +6,32/- 8,83 prosenttia 12 kk:n korkokatteesta, jos korkotaso muuttuisi yhden prosenttiyksikön verran. Poikkeuksellisen voimakas korkotason nousu on näkynyt perusliiketoimintaan liittyvän avoimen korkoriskiaseman kasvuna. Pankki on suojannut tätä avointa korkokateriskiään

osallistumalla yhteenliittymän sisäiseen rahoitukseen ja toteuttamalla muita joukkovelkakirjalaina sijoituksia kiinteäkorkoisina saattaakseen korkoriskiaseman lähemmäs yhteenliittymässä noudatettavia riskirajoja. Korkoriski raportoidaan säännöllisesti hallitukselle, joka on vahvistamissaan ohjeissa antanut enimmäismäärät pankin korkoriskille. Yhteenliittymän asettama ohjausraja korkoriskille on katsauskaudella ollut enintään -5 prosentin muutos korkokatteessa suhteessa pankin omiin varoihin +/- yhden prosenttiyksikön korkotason muutoksessa ajanjaksoilla 1-12 kk ja 13-24 kk.

Markkinariski

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen ja markkinahintojen muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja omiin varoihin. Sijoitustoiminnassa korkojen muutos aiheuttaa markkinariskin toteutumisen arvopapereiden markkina-arvon muutoksena. Osakeriskillä tarkoitetaan mm. julkisesti noteerattavien osakkeiden ja rahasto-osuuksien kurssimuutosten aiheuttamaa tulosvaikutusta. Pankin tavoitteena sijoitustoiminnassa on ylläpitää likviditeettireserviä ja hankkia tuotto-riskisuhteeltaan kilpailukyinen tuotto sijoitetulle pääomalle.

Pankki sijoittaa arvopapereihin vain siten, että kurssimuutosten tulosvaikutus ei vaaranna pankin vakavaraisuutta tai kannattavuutta. Tilinpäätöshetkellä pankin tulokseen sisältyi arvopapereista kirjattuja realisoitumattomia arvomuutoksia nettomäärältään 131 tuhatta euroa (-316) ja sijoituksesta kirjattua odotettujen luottotappioiden varausta -3 tuhatta euroa. Lisäksi realisoitumattomia arvomuutoksia sisältyi käyvän arvon rahastoon, määrältään 689 tuhatta euroa (-1 046). Arvopapereiden realisoitumattomista arvomuutoksista aiheutuva vaikutus pankin omiin varoihin oli 817 tuhatta euroa (-1 370). Pankilla ei ole arvopapereihin liittyvää koko toiminnan selvitysriskistä aiheutuvaa vähimmäisvakavaraisuusvaatimusta.

Sijoitusten hajauttamisella vähennetään yksittäisistä sijoituksista aiheutuvaa keskittyneisyysriskiä. Pankin sijoitukset on hallituksen vahvistamassa sijoitustoiminnan ohjeessa rajattu vastapuolija omaisuuslajikohtaisilla limiiteillä.

Pankki seuraa kuukausittain sijoitustarkoitukseen hankittujen arvopapereiden markkina-arvoja ja niiden transaktioihin liittyviä kassavirtoja. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti arvopaperisalkun sisältö ja taseasema. Arvopaperisalkkuun sisältyvää markkinariskiä arvioidaan suhteessa pankin tulokseen ja omiin varoihin.

Kiinteistöriski

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan kiinteistöomaisuuteen kohdistuvaa arvonalentumis-, tuotto- tai vahingoittumisriskiä. Kiinteistösijoitukset eivät kuulu pankin ydinliiketoimintaan. Pankin kiinteistökohteet on vakuutettu pääosin täysarvovakuutuksilla.

Pankin sijoituskiinteistöomaisuus on arvioitu pääosin tuottoarvomenetelmällä. Markkinaperusteista tuottovaadetta asetettaessa on otettu huomioon kiinteistökohteen sijainti, kunto, käyttötarkeisuus ja markkinanäkymät. Tuottoarvomenetelmän lisäksi erityisesti asuntojen ja maa-alueiden arvioinnissa on käytetty kauppahintamenetelmää. Pankin kiinteistöriskiä seurataan säännöllisesti hallitukselle tehtävällä raportoinnilla, jossa raportoidaan kiinteistöjen tuotot, sitoutuneet pääomat, vuokrausasteet ja kiinteistöjen tuotto prosentit.

Kiinteistöomaisuuden arvo on vähäinen verrattuna pankin taseeseen ja pankin omiin pääomiin eikä kiinteistöomaisuuden arvoihin tällä hetkellä kohdistu sellaisia arvonalentamistarpeita, joilla olisi olennaista vaikutusta pankin lähivuosien tulokseen ja vakavaraisuuteen. Sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot on kuvattu liitetiedossa 1.06 (pois lukien aineettomiin hyödykkeisiin kirjatut aktivoinnit).

Pankin omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja kiinteistöyhtiöiden osakkeisiin sitoutunut pääoma oli tilinpäätöshetkellä 1 676 tuhatta euroa (2 172). Sijoituskiinteistöomaisuuteen sitoutunut pääoma kasvoi verrattuna edelliseen tilikauteen ja oli määrältään 2 599 (1 850) tuhatta euroa, mikä on 0,4 prosenttia pankin taseen loppusummasta.

Pankin sijoituskiinteistöomaisuuden nettotuotto on 1,8 prosenttia (14,0).

Strategiset ja operatiiviset riskit

Strategisella riskillä tarkoitetaan pankin toimintaympäristön kehitykseen nähden väärin valitusta liiketoimintastrategiasta syntyviä menetyksiä sekä riskejä, jotka uhkaavat strategian toteuttamista tai asetettujen strategisten tavoitteiden saavuttamista.

Strategiset riskit pyritään minimoimaan päivittämällä strategiset ja vuositason suunnitelmat säännöllisesti.

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan menetyksiä, jotka voivat johtua sisäisistä puutteellisuuksista järjestelmissä, prosesseissa ja henkilöstön toiminnassa tai ulkoisista liiketoimintaan vaikuttavista tekijöistä.

Operatiivisten riskien toteutumista pyritään minimoimaan operatiivisen riskiportfolion säännöllisellä kartoituksella, henkilöstön osaamisen jatkuvalla kehittämisellä, kattavilla toimintaohjeilla sekä sisäisen valvonnan toimenpiteillä mm. eriyttämällä mahdollisuuksien mukaan asioiden valmistelu, päätöksenteko, toimeenpano ja valvonta toisistaan.

Pankki on varautunut erityisellä vakuutuksella pankkitoiminnassa mahdollisesti toteutuviin operatiivisiin riskeihin ja niistä aiheutuviin vahinkoihin. Oikeudellisten riskien toteutumista osaltaan vähentävät laajasti käytössä olevat vakiomuotoiset sopimusehdot. Tietojärjestelmien toimintahäiriöistä aiheutuviin riskeihin on varauduttu jatkuvuussuunnittelulla.

Operatiivisia riskejä seurataan keräämällä tietoa pankkia kohdanneista taloudellisista menetyksistä ja mahdollisista väärinkäytöksistä. Hallitukselle raportoidaan vähintään kahdesti vuodessa havainnot pankin operatiivisista riskeistä. Toimiva johto hyödyntää sisäisen valvonnan tuottamaa raportointia ohjeistuksen noudattamisesta sekä tietoja toimintaympäristön muutoksista.

Sisäinen tarkastus

Yhteenliittymän keskusyhteisö vastaa keskitetysti sisäisen tarkastuksen ohjaamisesta ja järjestämisestä yhteenliittymän keskusyhteisössä, jäsenluottolaitoksissa sekä muissa yhteenliittymään kuuluvissa yrityksissä. Keskeisiä keskitettyjä tehtäviä ovat mm. yleinen ohjeistus, resursointi sekä vuosisuunnitelman laatiminen.

Sisäinen tarkastus on riippumatonta, objektiivista arviointi- ja varmistustoimintaa. Toiminnan tavoitteena on tukea keskusyhteisön hallintoneuvostoa, hallitusta ja toimivaa johtoa tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien sekä riskienhallinnan tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen.

Keskusyhteisön sisäinen tarkastus tarkastaa pankin toimintaa säännöllisesti. Pankin toimiva johto käsittelee sisäisen tarkastuksen tekemät tarkastushavainnot ja annetut toimenpidesuositukset. Pankin toimitusjohtaja raportoi merkittävät havainnot sekä niihin kohdistetut toimenpiteet edelleen hallitukselle.

Sisäinen valvonta

Pankin sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että pankissa eri tasoille asetetut päämäärät ja tavoitteet saavutetaan sovittuja ja asetettuja sisäisen valvonnan ohjeita noudattaen. Sisäinen valvonta on pankin sisältä käsin tapahtuvaa hallintoelinten ja organisaation itsensä hoitamaa tarkkailua ja kohdistuu ensisijaisesti toiminnan tilaan, laatuun ja tuloksiin. Sisäistä valvontaa suorittavat hallintoneuvosto, hallitus, toimitusjohtaja, esimiehet ja toimihenkilöt. Lisäksi toimihenkilöillä on velvollisuus ilmoittaa poikkeamista ja laittomuuksista ylemmälle organisaatiolle.

Sisäistä valvontaa toteutetaan osittain yhteenliittymän compliance ja riskienvalvontatoiminnon ohjeistamana. Keskitetyn ohjeistuksen mukaan tehdään säännöllisiä tarkastuksia valituille riskialueille yhdenmukaisin menetelmin ja otoksin. Toimintamallilla varmistetaan, että pankin toteuttama sisäinen valvonnan laatu ja syvyys on yhdenmukainen muiden POP Pankki -ryhmän jäsenluottolaitoksien kanssa. Yhteenliittymän keskusyhteisön ohjeistaman valvonnan lisäksi pankki tekee täydentävää sisäistä valvontaa riskiperusteisesti kontrolliympäristön toimivuuden varmistamiseksi.

Hallinto ja henkilöstö

Pankin jäsenmäärä oli 31.12.2023 7 249 jäsentä (7 446 vuonna 2022).

Osuuskunnan kokouksia pidettiin yksi. Varsinaisessa osuuskuntakokouksessa vahvistettiin vuoden 2022 tilinpäätös ja myönnettiin vastuuvapaus pankin hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Pankin voitonjakokelpoisista varoista 38 839 825,16 euroa päätettiin käyttää voitonjakoon 125 772,07 euroa, osuuspääoman korkoa maksettiin varsinaiselle ja lisäosuuspääomalle sekä POP Osuuksille yhteensä 125 772,07 euroa, pankin vapaan oman pääoman rahastoon siirrettiin 1 848 778,62 euroa. Osuuskuntakokous valitsi hallintoneuvoston uusiksi jäseniksi asianajaja Kreetastiina Isohanni-Niirasen ja yrittäjä Kari Vikelän. Uudet hallintoneuvoston jäsenet valittiin Tuula Parkkonen-Suhosen (eronnut 08/21) ja ikäpykälän vuoksi poisjääneen Hannu Rasin tilalle. Erovuoroisista hallintoneuvoston jäsenistä valittiin uudelleen Aho Minna, Miettinen Ilkka, Paananen Jarno ja Seppälä Tuomo. Pankin tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy vastuullisena tilintarkastajana KHT Riitta Ulvinen.

Pankin hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi Maria Tofferi ja varapuheenjohtajana Matti Hartikainen. Hallintoneuvosto kokoontui kuusi kertaa. Hallintoneuvoston vuonna 2022 perustama muutostoimikunta päätti toimintansa keväällä 2023. Elokuussa 2023 hallintoneuvostoo perustettiin strategia- ja skenaariotyötä pohtiva toimikunta. Uudet hallintoneuvoston jäsenet perehdytettiin toimeensa kevään 2023 aikana.

Järvi-Suomen Osuuspankin hallitukseen kuuluu kuusi jäsentä. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Ari Voutilainen ja varapuheenjohtajana Tomi Vähäkangas sekä toimitusjohtajana Soile Pusa. Toimitusjohtajan sijaisena/varatoimitusjohtajana on toiminut Jussi Kiiski. Hallitus kokoontui vuoden aikana 34 kertaa.

Hallituksen varsinaiset jäsenet:

Nimi	Ammatti		Jäsenyyden alkamisvuosi
1 Juntunen Tuomas Heikki Antero	Yrittäjä, media	Siilinjärvi	10.2.2016
2 Kuvaja Heli Annika	Varatoimitusjohtaja	Siilinjärvi	10.2.2020
3 Kyllönen Katja Riitta Maaria	Taloushallinnon asiantuntija	Reisjärvi	1.3.2021
4 Lappalainen Anna Riitta	Maanviljelijä, MMM agronomi	Siilinjärvi	1.1.2005
5 Voutilainen Ari Olavi	Strategiajohtaja	Siilinjärvi	1.1.2007
6 Vähäkangas Tomi	Yrittäjä, sähkösuunnittelu	Reisjärvi	1.3.2021

Pankin hallintoneuvoston jäsenet ovat

Nimi	Ammatti		Jäsenyyden alkamisvuosi
1 Aho Minna	Agrologi	Reisjärvi	16.2.2021
2 Antikainen Sari	Tuoteomistaja	Siilinjärvi	21.3.2017
3 Hartikainen Matti	Maanviljelijä	Siilinjärvi	1.1.2002
4 Huttunen Anna-Kaisa	Yrittäjä	Siilinjärvi	3.6.2020
5 Isohanni-Niiranen Kreettastiina	Yrittäjä	Siilinjärvi	28.3.2023
6 Kahelin Antti	Tuotantosuunnittelija	Siilinjärvi	3.6.2020
7 Kananen Unto	Metsäasiantuntija	Reisjärvi	16.2.2021
8 Kantanen Kati	Toimialajohtaja	Siilinjärvi	29.4.2010
9 Kinnunen Kalevi	Maanviljelysteknikko	Reisjärvi	16.2.2021
10 Kynsijärvi Matti	Sekatyömies	Reisjärvi	16.2.2021
11 Liimatainen Timo	Projektipäällikkö	Reisjärvi	16.2.2021
12 Miettinen Ilkka Tapani	Johtava asiantuntija	Siilinjärvi	16.4.2009
13 Miettinen Pekka	Verkostopäällikkö	Siilinjärvi	16.4.2007
14 Mikkanen Ulla	Asiantuntija, maailmanperintö-koordinaattori	Siilinjärvi	15.3.2016
15 Niemonen Jorma	Yrittäjä, LVI-insinööri	Reisjärvi	16.2.2021
16 Paananen Jarno	Yrittäjä	Reisjärvi	16.2.2021
17 Pitkänen Marjaana	Yrittäjä	Siilinjärvi	7.4.2011
18 Seppälä Tuomo	Maanviljelijä	Siilinjärvi	16.4.2007
19 Tofferi Maria	Varhaiskasvatuspäällikkö	Reisjärvi	16.2.2021
20 Vikelä Kari	Yrittäjä, insinööri	Siilinjärvi	28.3.2023

Pankin palveluksessa oli vuoden lopussa 73 henkilöä, joista kokoaikaisia vakituisia oli 53 (53) ja osa-aikaisia 7 (3) ja määräaikaisia 13 (2) henkilöä. Henkilömäärä kasvoi vuoden aikana viidellätoista henkilöllä. Henkilöstömäärän kasvu johtui osa-aikaisten työntekijöiden ja tunti-työntekijöiden määrän kasvusta. Henkilötyövuosina mitattuna kasvu oli maltillisempaa. Henkilökunnan keski-ikä oli tilinpäätöshetkellä 38,9 vuotta. Pankki panosti edelleen henkilöstön ammatillisen koulutukseen, yhteistoimintaan sekä hyvinvointiin merkittävästi (125 t€). Samalla pankki on varautunut tuleviin eläköitymisiin rekrytoimalla lisää henkilöstöä. Lisärekrytointeja on tuonut myös pankin varautuminen vuoden 2025 aikana tapahtuvaan järjestelmä uudistukseen. Järjestelmä uudistuksen tuoma lisätyömäärä arvioidaan olevan merkittävä ja kohdentuu pääasiassa vuosiin 2024 ja 2025.

Pankki kävi vuoden 2023 muutosneuvottelut henkilöstön tehtävien uudelleen järjestelyistä. Muutosneuvottelut eivät johtaneet irtisanomisiin

Pankin tilintarkastajina ovat toimineet tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy vastuullisena tilintarkastajana KHT Riitta Ulvinen.

Pankin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä

Pankin toimintoja ohjaavat osuuskuntakokouksen päättämät säännöt. Osuuskuntakokous päättää pankin voitonjaosta ja valitsee hallintoneuvoston jäsenet. Hallintoneuvosto valitsee pankille hallituksen ja toimitusjohtajan, joka toimiaikanaan ei ole hallituksen jäsen. Hallintoneuvoston keskeinen tehtävä on ohjata ja valvoa pankin toimintaa. Tilinpäätöksestä hallintoneuvosto antaa varsinaiselle osuuskunnan kokoukselle lausunnon.

Hallintoneuvosto toteuttaa valvontatehtäväänsä valitsemalla tarkastustoimikunnan, jonka tehtävänä on pankin hallinnon valvominen hallintoneuvoston vahvistaman yleisohjeen mukaisesti. Tarkastustoimikunta kuulee pankin tilintarkastajaa ja sisäistä tarkastusta. Tarkastustoimikunnan laattima kertomus tarkastushavainnoistaan ja pankin hallinnosta käsitellään ainakin kerran vuodessa hallintoneuvoston kokouksessa.

Osuuspankkia edustaa ja sen toimintaa johtaa hallitus. Pankin operatiiviset päätökset pankin liiketoiminnasta ja strategisista asioista tekee pankin hallitus. Hallituksen työskentely perustuu pankin sääntöihin ja hallintoneuvoston päättämiin yleisohjeisiin. Pankin toimitusjohtaja hoitaa pankin juoksevaa hallintoa hallitukselta saamiensa ohjeiden mukaisesti.

Hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajan riippumattomuuden selvittäminen tapahtuu Finanssivalvonnan antamien määräysten mukaisesti. Tehtävään valittaessa sekä vuosittain hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen on annettava selvitys yhteisöistä, joissa he toimivat. Lisäksi hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on annettava Finanssivalvonnan standardin mukainen sopivuus- ja luotettavuusselvitys tehtävää vastaanottaessaan sekä sen jälkeen joka toinen vuosi.

Palkitsemisjärjestelmät

Palkitsemisjärjestelmän määrittelyssä käytetty päätöksentekoprosessi

Pankin hallitus vastaa palkitsemisasiosta.

Pankilla ei ole palkitsemisjärjestelmän hallinnointia varten hallituksen nimeämää ja sen jäsenistä koostuvaa palkitsemisvaliokuntaa. Sitä ei ole katsottu tarpeelliseksi pankin liiketoiminnan suppeuden vuoksi.

Pankin hallitus valvoo palkitsemisjärjestelmän noudattamista sekä arvioi säännöllisesti sen toimivuutta.

POP Pankkien yhteenliittymän sisäinen tarkastus todentaa vähintään kerran vuodessa onko pankin hallituksen hyväksymää palkitsemisjärjestelmää noudatettu.

Valvontatoiminnoissa työskentelevän henkilön palkkio ei ole riippuvainen sen liiketoiminnan tuloksesta, jota hän valvoo.

Palkitsemisen ja tuloksen välinen suhde

Palkitsemisjärjestelmä on pankin liiketoimintastrategian, tavoitteiden ja arvojen mukainen ja se vastaa pankin pitkän aikavälin etua. Palkitsemisjärjestelmä on sopusoinnussa pankin hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan ja riskinkantokyvyn kanssa ja edistää sitä.

Muuttuvien palkkioiden määrittämisessä sovellettavat keskeiset perusteet

Pankin muuttuviin palkkioihin sovelletaan seuraavia periaatteita:

1. Palkkio perustuu kokonaisarviointiin palkkionsaajan ja asianomaisen liiketoimintayksikön suorituksesta sekä pankin kokonaistuloksesta ja sen kehittymisestä. Suoritusta arvioitaessa huomioidaan taloudelliset ja muut tekijät sekä se, miten suoritus tai tulos on toteutunut pitkällä aikavälillä.
2. Palkkion määrässä otetaan huomioon muun ohella arviointihetkellä tiedossa olevat riskit, pääomakustannukset ja tarpeellinen maksuvalmius.
3. Pankki voi sitoutua ehdottomaan palkkion maksamiseen ainoastaan erityisen painavista syistä ja edellyttäen, että luvattu palkkio kohdistuu ainoastaan palkkionsaajan palvelussuhteen ensimmäiseen vuoteen.

Muuttuvien palkkioiden määrä palkkionsaajaa kohti voi olla enintään 50 prosenttia kiinteästä vuosipalkasta. Pankki voi päättää muuttuvien palkkioiden maksamatta jättämisestä joko kokonaan tai osittain siinä tapauksessa, että pankin vakavaraisuus on heikentynyt 18 prosentin alle.

Palkkionsaajalle maksettavan erorahan ja muun vastaavan korvauksen, joka maksetaan, jos palvelussuhde päättyy ennen aikaisesti, maksamisessa otetaan huomioon edellä mainitut periaatteet ja maksamisperusteet laaditaan siten, ettei korvaus johda epäonnistuneen suorituksen palkitsemiseen.

Muuttuvan palkkion maksamisen lykkääntyminen

Muuttuvien palkkioiden maksamisesta on säädetty laissa Luottolaitostoiminnasta (610/2014). Jos henkilö on luokiteltu työtehtäviensä perusteella ryhmään, joiden ammatillisesta toiminnasta voi aiheutua yritykselle merkittävää riskiä ("riskiprofiiliin vaikuttava henkilö"), lykätään muuttuvan palkkion maksua tietyissä olosuhteissa kolmelle vuodelle.

Riskiprofiiliin vaikuttavaan henkilöryhmään sovelletaan muuttuvan palkkion maksamisen lykkäämistä, mikäli henkilön muuttuva palkkio yhden vuoden ansaintajaksolta ylittää Finanssivalvonnan kannanoton mukaisen rajan 50.000 euroa tai tätä korkeamman kahden kuukauden kiinteän bruttopalkan. Riskiprofiiliin vaikuttavan henkilön palkkioita tarkastellaan kokonaisuutena.

Pankissa pidetään luetteloa seuraavista riskiprofiiliin vaikuttavista henkilöistä:

1. Toimitusjohtaja ja henkilöt, jotka toimitusjohtajan lisäksi tosiasiallisesti osallistuvat yrityksen toiminnan johtamiseen,
2. Muu henkilö, jonka toiminnalla on olennainen vaikutus yrityksen riskiasemaan,
3. Henkilö, joka työskentelee liiketoiminnoista riippumattomissa yrityksen sisäisissä valvontatoiminnoissa,
4. Muu henkilö, jonka palkkioiden kokonaismäärä ei merkittävästi poikkea 1 ja 2 kohdissa tarkoitettulle henkilölle määräytyvän palkkion kokonaismäärästä

Pankissa kenenkään palkkionsaajan muuttuva palkkio ei voi ylittää 50.000 euroa yhden vuoden ansaintajaksolta. Tämä tarkoittaa sitä, että palkkionsaajalle maksettavan muuttuvan palkkion osan maksamista ei tarvitse lykätä, vaan se voidaan maksaa kerralla.

Keskeisimmät ulkoistetut toiminnot

Pankin keskeiset tietojärjestelmät on ulkoistettu Oy Samlink Ab:hen. Pankin kirjanpito hoidetaan Figure Taloushallinto Oy:ssä ja viranomais- ja riskiraportointi ALM Partners Oy:ssä. Maksujenvälityksessä pankki käyttää Bonum Pankki Oyj:n maksujenvälitys- ja clearingpalveluja ja rahahuollossa Automatia Pankkiautomaatit Oy:n rahahuoltojärjestelmää. Lisäksi pankki hyödyntää Google Inc.in tytäryhtiön tarjoamaa alustapalvelua asiakastietojen hallinnassa.

Osuusmaksun ja POP Osuuden ehdot

Pankin ydinpääomaan (CET1) sisältyi 7 560 kpl jäsenosuuksia.

Jäsenosuuksien ehdot

Jokainen jäsen on velvollinen ottamaan osuuspankista yhden osuuden ja suorittamaan siitä sadan (100) euron suuruisen osuusmaksun.

Osuusmaksu on maksettava kokonaisuudessaan rahana osuuspankkiin liittyessä.

Jos osuusmaksua korotetaan, jäsenen maksettavaksi tuleva korotus on suoritettava hallituksen määrääminä erinä ja aikoina, kuitenkin viimeistään viiden (5) vuoden kuluessa korotusta koskevan sääntömuutoksen kauppakisteriin merkitsemisestä lukien. Jäsenelle tulevaa ylijäämää ei pidätetä osuusmaksun suorittamiseksi.

Osuusmaksun korotus voidaan tehdä maksullisena, rahastokorotuksena tai sekakorotuksena. Rahastokorotus luetaan jäsenen puolesta maksettuun määrään osuusmaksua palautettaessa ja ylijäämää jaettaessa.

Osuusmaksut palautetaan jäsenyyden päätyttyä osuuskuntalain 17 luvun 1 §:n ja osuuspankkilain (Laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista) 19 §:n mukaisesti ja sanotuissa lainkohdissa mainituin edellytyksin.

Osuusmaksu palautetaan vuoden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka perusteella palautus ensimmäisen kerran voidaan suorittaa. Eronneen jäsenen oikeudet osuuspankissa määräytyvät tällöin sääntöjen 9 §:n mukaisesti. Jos osuusmaksua ei ole voitu jäsenyyden päättyessä palauttaa kokonaisuudessaan maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista. Edellä määrätty oikeus maksamatta jääneen osan jälkipalautukseen päättyy kuitenkin viidennen seuraavan tilinpäätöksen jälkeen.

Osuuspankilla on oikeus kieltäytyä jäsenosuusmaksujen palauttamisesta osuuspankin toiminnan aikana. Osuuspankki voi myöhemmin päättää edellä mainitun kiellon kumoamisesta. Palauttamista koskevasta kiellosta ja sen kumoamisesta päättää tarvittaessa hallitus.

POP Osuuksien ehdot

Pankin ydinpääomaan (CET1) sisältyi 51 568 kpl POP Osuuksia.

Osuuspankki voi antaa sääntöjensä mukaan POP Osuuksia. POP Osuuksia voidaan antaa vain osuuspankin jäsenille osuuspankin hallituksen tekemällä päätöksillä.

Yhden POP Osuuden nimellisarvo on sata (100) euroa. POP Osuus on maksettava kokonaisuudessaan osuuspankille hallituksen päättämänä aikana.

POP Osuuksien merkintä tapahtuu tekemällä osuuspankin hallitukselle tai sen määräämälle taholle kirjallinen hakemus, jonka hyväksymisestä päättää hallitus tai hallituksen määräämä taho. POP Osuuksiin liittyvät oikeudet syntyvät maksun suorittamisella.

POP Osuuksia voidaan antaa enintään 170 000 kappaletta.

POP Osuus voidaan siirtää vain toiselle jäsenelle. POP Osuus ei tuota etuoikeutta annettaviin jäsenosuuksiin tai uusiin POP Osuuksiin.

POP Osuuksille voidaan maksaa korkoa osuuspankin jakokelpoisesta ylijäämästä. Maksettavasta korosta päättää osuuskunnan kokous. POP Osuuksille maksettava korko voi poiketa jäsen- ja lisäosuuksille maksettavasta korosta.

Mikäli osuuspankki sulautuessa toiseen osuuspankkiin tai jakautuessa, POP Osuuksista suoritettut maksut palautetaan osuuskuntalain mukaisesti, ellei vastaanottava yhtiö ota niitä vastataakseen sulautumis- tai jakautumissuunnitelman mukaisesti. Osuuspankin muuttuessa osakeyhtiöksi, POP Osuudet eivät anna oikeutta osakkeisiin, vaan niistä suoritettut maksut palautetaan osuuskuntalain mukaisesti.

POP Osuudet palautetaan jäsenyyden päätyttyä tai osuudenomistajan irtisanottua POP Osuuden. POP Osuudesta suoritettu maksu voidaan palauttaa 12 kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana jäsenyys on päättynyt tai POP Osuuden omistaja on irtisanonut osuuden. Ellei palautusta voida jonakin vuonna maksaa täysimääräisesti, maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista.

Osuuspankilla on oikeus kieltäytyä jäsenosuusmaksujen palauttamisesta osuuspankin toiminnan aikana. Osuuspankki voi myöhemmin päättää edellä mainitun kiellon kumoamisesta. Palauttamista koskevasta kiellosta ja sen kumoamisesta päättää tarvittaessa hallitus.

Osuuspankilla on oikeus lunastaa kaikki POP Osuudet. Lunastusvastike on POP Osuudesta maksettu merkintähinta. Lunastusoikeuden käyttämisestä päättää osuuspankin hallitus.

Osuuspankin purkautuessa POP Osuudet palautetaan yhtäläisellä etuoikeudella jäsenosuuksista suoritettujen maksujen kanssa.

Vastuullisuus

POP Pankki -ryhmän tehtävänä on edesauttaa asiakkaidensa taloudellista hyvinvointia, vaurastumista ja paikallista menestystä. Pankin visio on olla henkilökohtaisen ja digitaalisen palvelun yhdistävä, parhaan asiakastyytyvyyden sekä nopean päätöksenteon pankki, joka on vakava-rainen ja kasvaa kannattavasti markkinoita nopeammin. Vastuullisuus on osa ryhmän strategiaa ja arvoja. POP Pankki -ryhmän vastuullisuustyötä ohjaa vastuullisuusohjelma, jota on päivitetty vuonna 2023 sidosryhmäkyselyn perusteella tietoturvan ja turvallisen pankkiasioinnin osalta. Vastuullisuusohjelman pääteemoja ovat: 1) kestävä rahoituksen ja sijoittamisen edistäminen sekä ilmastonmuutoksen hillintä niiden avulla, 2) paikallisen menestyksen, elinvoimaisuuden ja hyvinvoinnin tukeminen, 3) liiketoiminnan avoimuus ja läpinäkyvyys, 4) henkilöstön yhdenvertaisuus sekä monimuotoisuuden ja työhyvinvoinnin edistäminen sekä 5) harmaan talouden, korruption ja rahanpesun estäminen sekä 6) jatkuva tietoturvan kehittäminen ja turvallisen pankkiasioinnin edistäminen.

Järvi-Suomen Osuuspankin toimii vastuullisesti suhteessa ympäröivään yhteiskuntaan ja pankin sidosryhmiin.

Paikallispankkina Järvi-Suomen Osuuspankille on tärkeää kantaa omalta osaltaan vastuunsa ympäröivästä yhteiskunnasta ja edistää paikallista elinvoimaisuutta. Pankki on tukenut toimialueellaan lasten ja nuorten urheilutoimintaa sekä järjestänyt digi- ja lakiasioiden neuvontaa. Pankin tuotevalikoimaan kuuluu henkilöasiakkaille suunnattu Vihreä laina, jolla tuetaan ympäristöystävällisiä hankintoja. Vihreän lainatuotteen verkkosivuille on lisätty laskureita, joilla asiakas voi arvioida esimerkiksi asunnon energiatehokkuuden parantamisen päästövaikutuksia. Pankin tarjoomassa rahastovalikoimassa on myös kestävän kehityksen tukemiseen keskittyvä POP Ympäristö-sijoitusrahasto. Omalla toiminnallaan pankki edisti toimialueensa aktiivisuutta tukemalla alueen yhteisöjä ja yhdistyksiä 28 tuhannella eurolla tilikauden aikana.

Järvi-Suomen Osuuspankki huolehtii työnantajavelvoitteiden noudattamisesta. Pankin tuloksesta maksettiin vuonna 2023 yhteisöjen tuloveroa 2 095 tuhatta euroa.

POP Pankki -ryhmä raportoi vastuullisuudestaan GRI-raportointikehikon mukaisesti osana vuosikertomusta ja julkaisee EU:n taksonomia-asetuksen mukaiset tiedot vuosikertomukseen sisältyvässä toimintakertomuksessa. POP Pankki -ryhmän vuosikertomus on saatavissa sähköisesti osoitteessa www.poppankki.fi.

Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tai tulokseen tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Liiketoiminnan kehitys vuonna 2024

Järvi-Suomen Osuuspankin hallituksen arvion mukaan pankin taloudellinen tulos tulee laskemaan vuonna 2024 korkotason laskun myötä. Pankki tekee edelleen toimia peruspankkitoimintansa kannattavuuden parantumiseksi. Pankki keskittyy edelleen vuonna 2023 aloitettuun luottorästien sekä perinnän tehostettuun hoitoon. Pankin hallitus arvioi, että korkotaso laskee vuonna 2024 vuoden 2023 tasosta. Laskeva korkotaso laskee pankin korkokatetta kesästä 2024 alkaen. Korkotason lasku vähentää pankin tulokseen kohdistuvaa korkoriskiä. Yleisen taloudellisen tilanteen vaikeutuminen tulee vaikuttamaan edelleen kasvumahdollisuuksiin negatiivisesti ja tästä syystä vuoden 2024 kasvun arvioidaan olevan hyvin maltillinen. Yleiseurooppalainen taloudellinen tilanne tulee lisäksi kiristämään likviditeettitilannetta. Samalla kuluttajahintojen nousu on kiristänyt yrittäjien ja kuluttaja-asiakkaiden taloudellista tilannetta ja on johtanut siihen, että kertyneitä säästöjä käytetään nousseiden kustannusten kattamiseen.

Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä

Järvi-Suomen Osuuspankin jakokelpoinen ylijäämä oli 47 154 216,71 euroa, josta tilikauden ylijäämä on 9 656 515,89 euroa.

Hallitus ehdottaa osuuskunnan kokoukselle, että tilikauden ylijäämä käytetään seuraavasti:

- Maksetaan korkoa jäsenosuuksille 20,0 %	154 814,46 euroa
- Maksetaan korkoa POP Osuuksille 4,0 %	216 544,67 euroa
- Siirretään rahastoon jaettavaksi yleishyödyllisiin tarkoituksiin	500 000,00 euroa
- Jätetään edellisten tilikausien voittovaroihin	8 785 156,76 euroa
Yhteensä	9 656 515,89 euroa

Pankin taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Pankin maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu ylijäämän jako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan pankin maksukykyä.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Kulu-tuotto -suhde, %

Hallintokulut + poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista
hyödykkeistä + liiketoiminnan muut kulut x 100
 Korkokate + tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista + nettopalkkiotuotot
 + arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot + myytävissä olevien
 rahoitusvarojen nettotuotot + suojauslaskennan nettotulos + sijoituskiinteistöjen
 nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot + osuus osakkuusyritysten tuloksesta

Oman pääoman tuotto (ROE)

Liikevoitto/-tappio - Tuloverot * 100
 Oma pääoma ja vähemmistön osuus + tilinpäätös-
 siirtojen kertymä laskennallisella verovelalla
 vähennettynä (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Koko pääoman tuotto (ROA)

Liikevoitto/-tappio - Tuloverot * 100
 Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Omavaraisuusaste

Oma pääoma ja vähemmistön osuus + Tilinpäätössiirtojen kertymä
laskennallisella verovelalla vähennettynä * 100
 Taseen loppusumma

Vakavaraisuussuhde

Omat varat yhteensä (TC) * 100
 Riskipainotetut vastuut yhteensä

Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin

Ydinpääoma (CET1) * 100
 Riskipainotetut vastuut yhteensä

Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin

Ensisijainen pääoma (T1) * 100
 Riskipainotetut vastuut yhteensä

Vähimmäisomavaraisuusaste

Ensisijainen pääoma yhteensä * 100
 Vastuut yhteensä

Tilinpäätös

Järvi-Suomen Osuuspankin tuloslaskelma

		1.1. - 31.12.2023 eur	1.1. - 31.12.2022 eur
Korkotuotot	<u>(2.01)</u>	24 097 471,46	9 702 286,13
Korkokulut	<u>(2.01)</u>	-6 750 270,23	-1 092 656,33
KORKOKATE		<hr/> 17 347 201,23	<hr/> 8 609 629,80
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	<u>(2.02)</u>	1 590 190,20	7 624,80
Palkkiotuotot	<u>(2.03)</u>	4 864 942,43	4 565 873,09
Palkkiokulut	<u>(2.03)</u>	-700 398,85	-719 513,98
Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotot	<u>(2.04)</u>	130 859,70	-334 034,79
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot	<u>(2.05)</u>	-2 632,37	-67 887,29
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	<u>(2.06)</u>	46 569,52	259 372,63
Liiketoiminnan muut tuotot	<u>(2.07)</u>	434 688,22	958 711,66
Henkilöstö- ja hallintokulut		-8 236 333,78	-7 508 172,73
Henkilöstökulut	<u>(2.08)</u>	-3 695 584,01	-3 332 362,47
Muut hallintokulut	<u>(2.09)</u>	-4 540 749,77	-4 175 810,26
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista	<u>(2.10)</u>	-570 334,20	-250 928,23
Liiketoiminnan muut kulut	<u>(2.07)</u>	-2 647 963,39	-2 415 515,88
Lopulliset ja odotettavissa olevat luottotappiot	<u>(2.11)</u>	-582 400,51	-637 571,28
LIIKEVOITTO		<hr/> 11 674 388,20	<hr/> 2 467 587,80
Tuloverot		-2 017 873,31	-493 037,11
VARSINAISEN TOIMINNAN VOITTO(TAPPIO) VEROJEN JÄLKEEN		<hr/> 9 656 514,89	<hr/> 1 974 550,69
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		<hr/> <hr/> 9 656 514,89	<hr/> <hr/> 1 974 550,69

Järvi-Suomen Osuuspankin tase

VASTAAVAA

		31.12.2023	31.12.2022
		eur	eur
Käteiset varat		1 483 109,41	1 511 034,58
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		37 324 271,26	22 382 669,77
Saamiset luottolaitoksilta	(1.01)	117 955 124,79	101 069 972,82
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	(1.01)	463 644 138,18	470 311 843,29
Saamistodistukset	(1.02)	5 904 866,43	4 846 717,67
Muilta		5 904 866,43	4 846 717,67
Osakkeet ja osuudet	(1.03)	14 205 981,81	13 875 785,70
Aineettomat hyödykkeet	(1.05)	1 997 536,88	903 031,39
Aineelliset hyödykkeet	(1.06)	4 147 978,95	3 791 307,72
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet		2 597 913,73	1 848 037,95
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet		1 505 444,11	1 905 723,15
Muut aineelliset hyödykkeet		44 621,11	37 546,62
Muut varat	(1.07)	103 141,96	91 646,97
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	(1.08)	3 952 699,94	2 247 301,37
Laskennalliset verosaamiset	(1.15)	402 100,33	400 845,87
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>651 120 949,94</u>	<u>621 432 157,15</u>

VASTATTAVAA

		31.12.2023	31.12.2022
		eur	eur
VIERAS PÄÄOMA			
Velat luottolaitoksille	<u>(1.10)</u>	125 440 065,75	102 012 387,64
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	<u>(1.11)</u>	449 326 391,21	456 600 616,82
Talletukset		449 256 695,00	456 480 271,90
Muut velat		69 696,21	120 344,92
Muut velat	<u>(1.12)</u>	1 659 164,14	1 293 280,39
Siirtovelat ja saadut ennakot	<u>(1.14)</u>	3 449 154,08	1 669 198,64
Laskennalliset verovelat	<u>(1.15)</u>	364 539,82	6 673,53
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		<hr/> 580 239 315,00	<hr/> 561 582 157,02
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ			
Vapaaehtoiset varaukset		10 921 862,64	10 921 862,64
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ		<hr/> 10 921 862,64	<hr/> 10 921 862,64
OMA PÄÄOMA			
	<u>(1.19)</u>		
Osuuspääoma		6 211 700,00	6 446 300,00
Muut sidotut rahastot		4 791 529,06	3 056 037,07
Vararahasto		4 102 443,97	4 102 443,97
Käyvän arvon rahasto		689 085,09	-1 046 406,90
Vapaat rahastot		1 051 375,87	1 051 375,87
Muut rahastot		1 051 375,87	1 051 375,87
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		38 248 652,48	36 399 873,86
Tilikauden voitto (tappio)		9 656 514,89	1 974 550,69
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		<hr/> 59 959 772,30	<hr/> 48 928 137,49
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<hr/> <hr/> 651 120 949,94	<hr/> <hr/> 621 432 157,15

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

		31.12.2023	31.12.2022
		eur	eur
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		3 503 514,88	5 342 733,05
Takaukset ja pantit		3 503 514,88	5 342 733,05
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset		16 888 525,35	20 045 001,70
Muut		16 888 525,35	20 045 001,70

Järvi-Suomen Osuuspankin rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
	eur	eur
Liiketoiminnan rahavirta		
Varsinaisen toiminnan voitto verojen jälkeen	9 656 514,89	1 974 550,69
Tilikauden oikaisut	3 170 236,62	1 088 678,43
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-43 315 839,48	-64 279 050,03
Saamistodistukset	-15 117 352,20	2 587 308,80
Saamiset luottolaitoksilta	-27 250 285,10	-55 688 677,57
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	6 145 909,58	-15 409 224,36
Osakkeet ja osuudet	-5 148 608,44	5 198 864,16
Muut varat	-1 945 503,32	-967 321,06
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	18 152 216,51	69 801 308,99
Velat luottolaitoksille	23 427 678,11	61 396 432,80
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-7 274 225,61	7 947 222,85
Muut velat	1 998 764,01	457 653,34
Maksetut tuloverot	-1 775 334,87	-420 828,78
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-14 112 206,33	8 164 659,30
Investointien rahavirta		
Investoinnit osakkeisiin ja osuuksiin, lisäykset		-795 138,00
Investoinnit osakkeisiin ja osuuksiin, vähennykset	6 100 659,62	
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-2 146 243,52	-541 015,47
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	125 104,00	467 872,00
Investointien rahavirta yhteensä	4 079 520,10	-868 281,47
Rahoituksen rahavirta		
Osuuspääoman lisäykset	48 600,00	508 100,00
Osuuspääoman vähennykset	-283 200,00	-390 950,00
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-125 772,07	-123 351,43
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-360 372,07	-6 201,43
Rahavarojen nettomuutos	-10 393 058,30	7 290 176,40
Rahavarat tilikauden alussa	29 640 003,65	22 349 827,25
Rahavarat tilikauden lopussa	19 246 945,35	29 640 003,65
Rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:		
Käteiset varat	1 483 109,41	1 511 034,58
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	17 763 835,94	28 128 969,07
Yhteensä	19 246 945,35	29 640 003,65
Lisätiedot rahoituslaskelmaan:		
Saadut korot	22 196 242,42	8 919 138,27
Maksetut korot	5 155 293,95	733 499,83
Saadut osingot	1 590 190,20	7 624,80
Tilikauden oikaisut:		
Tuloslaskelman verot	2 017 873,31	493 037,11

Odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot	582 400,51	637 571,28
Poistot ja arvonalentumiset aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	677 520,90	300 622,13
Muut oikaisut	-107 558,10	-342 552,09
Yhteensä	3 170 236,62	1 088 678,43

Rahoitusinstrumentit

Luokittelu

Rahoitusvarat on tilinpäätöksessä luokiteltu ja arvostettu Finanssivalvonnan määräykset ja ohjeet 2/2016 Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus mukaisesti noudattaen kansainvälistä IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardia. Rahoitusvarat on luokiteltu niiden hallinnointiin sovellettavien liiketoimintamallien ja vieraan pääoman ehtoisten instrumenttien rahavirtaominaisuuksien perusteella seuraaviin arvostusluokkiin:

- Jaksettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat
- Käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat.

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit on kirjattu kirjanpitoon kaupantekopäivän mukaisesti ja ne sisältyvät tase-eriin Saamistodistukset ja Osakkeet ja osuudet.

Rahoitusvelat luokitellaan kahteen arvostusluokkaan:

- Jaksettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat.

Pankilla ei ole kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvelkoja. Kaikki rahoitusvelat on siten luokiteltu Muihin rahoitusvelkoihin.

Rahoitusvarojen hallinnoinnin liiketoimintamallit ja arvostaminen

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä kaikki rahoitusvarat ja -velat kirjataan käypään arvoon. Tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattaviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin liittyvät transaktiokulut kirjataan tuloslaskelmaan hankintahetkellä. Muiden rahoitusinstrumenttien transaktiokulut sisällytetään hankintamenoön.

Pankin rahoitusvaroja hallinnoidaan kolmen liiketoimintamallin mukaisesti:

1. Pidettävät rahoitusvarat (tavoite rahavirtojen kerääminen)
2. Pidettävien ja myytävien rahoitusvarojen yhdistelmä (tavoite rahavirtojen kerääminen ja myynti)
3. Muu pitkäaikainen sijoitustoiminta

Pidettävät rahoitusvarat -liiketoimintamalli sisältää antolainausaamiset sekä eräpäivään asti pidettävät vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, jotka läpäisevät rahavirtaominaisuuksien testin (SPPI-testi). Rahavirtaominaisuuksien testissä tutkitaan, määrätäänkö sopimusehdoissa tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksuja.

Yhdistelmä -liiketoimintamalli sisältää rahavirtaominaisuuksien testin läpäisevät vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, jotka on tarkoitus pitää eräpäivään asti tai lähelle eräpäivää tai myydä esimerkiksi sijoitusstrategian tavoitteiden täyttämiseksi.

Muu pitkäaikainen sijoitustoiminta -liiketoimintamalli pitää sisällään osakkeet ja rahasto-osuudet sekä muut sellaiset instrumentit, jotka eivät läpäise rahavirtaominaisuuksien testiä.

Pankki ei käy aktiivisesti kauppaa rahoitusvaroilla. Pankin sijoitustoiminnan tavoitteena ei ole aktiivinen kaupankäyntitoiminta vaan rahoitusyliäämien sijoittaminen pitkän aikavälin tavoitteella sekä likviditeettisalkun ylläpitäminen maksuvalmiustarpeita varten.

Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvarat

Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvarat sisältää lainat ja saamiset sekä sijoituspolitiikan mukaisesti ne vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, jotka on tarkoitus pitää niiden eräpäivään asti ja joiden ehdoissa on sovittu säännöllisestä koronmaksusta ja pääoman palauttamisesta joko osissa tai kerralla (läpäisevät rahavirtaominaisuuksien testin). Arvostusluokkaan voidaan luokitella myös maksuvalmiuden ylläpitämiseksi hallussa pidettävät likvidit varat, jotka pidetään eräpäivään asti ja lähtökohtaisesti voidaan myydä ainoastaan luottoriskin heikentymisen tai maksuvalmiuskriisin vuoksi.

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat rahoitusvarat sisältää sijoituspolitiikan mukaisesti ne vieraan pääoman ehtoiset rahoitusinstrumentit, jotka on tarkoitus joko pitää rahavirtojen keräämiseksi tai myydä tarvittaessa liiketoimintamallin tavoitteen saavuttamiseksi (yhdistelmä -liiketoimintamalli). Luokittelu edellyttää, että instrumentin ehdoissa on sovittu säännöllisestä koronmaksusta ja pääoman palauttamisesta joko osissa tai kerralla (läpäisevät rahavirtaominaisuuksien testin).

Arvostusluokkaan luokitellaan mm. sijoitukset, joita myydään tarvittaessa esimerkiksi likviditeettitarpeen muuttuessa sekä sellaiset likvidit varat, joiden likviditeetti on osoitettava säännöllisillä myynneillä.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Rahoitusvara arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, ellei sitä arvosteta jaksotettuun hankintamenuon tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältää osakkeet ja rahasto-osuudet sekä velkainstrumentit, jotka eivät täytä rahavirtaominaisuuksien testiä. Poikkeuksen muodostavat osakkeet, jotka arvostetaan käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta.

Pankilla ei ole kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvaroja.

Suojaavat johdannaiset kirjataan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat oman pääoman ehtoiset instrumentit

Pankki on soveltanut IFRS 9 -standardin mahdollistamaa poikkeusta arvostaa oman pääoman ehtoisia instrumentteja käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta. Poikkeusta on sovellettu POP Pankki -ryhmän strategiaan oman pääoman ehtoihin omistuksiin, joiden omistus on perusteltua liiketoiminnan kannalta. Kyseisten rahoitusinstrumenttien myöhemmin tapahtuvan luovutuksen yhteydessä mahdollisesti realisoitua myyntivoitto tai -tappio merkitään suoraan omaan pääomaan. Poikkeuksen soveltamista koskeva valinta voidaan tehdä ainoastaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä ja se on peruuttamaton.

Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvelat

Pankin rahoitusvelat luokitellaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmää käyttäen lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvelkoja.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Käypään arvon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat voi sisältää johdannaisvelkoja.

Käyvän arvon arvostuksen kirjaaminen ja käyvän arvon määrittäminen

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin luokiteltujen erien käyvän arvon muutokset on kirjattu suoraan tuloslaskelman erään Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot.

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat rahoitusvarat on arvostettu käypään arvoon. Niiden käyvän arvon muutokset laskennallisilla veroilla oikaistuna on kirjattu omaan pääomaan muodostettuun käyvän arvon rahastoon. Valuuttamääräisten erien valuutasta johtuvat arvomuutokset kirjataan tulosvaikutteisesti pois lukien käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavien osakkeiden osalta, jossa arvostus kirjataan käyvän arvon rahastoon. Käyvän arvon rahastoon kertynyt arvomuutos kirjataan tulokseen, kun käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattaviin rahoitusvaroihin kuuluva omaisuus erä myydään tai muuten kirjataan pois taseesta.

Julkisesti noteerattujen osakkeiden käypänä arvona on pidetty vuoden viimeistä ostokurssia. Muiden kuin julkisesti noteerattujen osakkeiden käypänä arvona on pidetty niiden hankintamenoa silloin, kuin käypää arvoa ei ole voitu luotettavasti määritellä. Saamistodistusten käypänä arvona on pidetty vuoden viimeistä ostokurssia, jos saamistodistuksella on julkinen hintanoteeraus tai sen puuttuessa saatavan pääoma- ja korkovirran markkinakorolla diskontattua nykyarvoa tai arvoa, joka on laskettu muuta yleisesti hyväksytyä arvostusmallia tai -menetelmää käyttäen.

Tytär- ja omistusyhteisyritysten osakkeet ja osuudet on kirjattu hankintamenoon tai arvonalentumistappiolla vähennettyyn hankintamenoon, jos arvonalentumisen on todettu olevan merkittävä tai pitkäaikainen.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritetty:

- Täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- Käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuna hinnoista) (taso 2)
- Käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät oleennaisilta osin perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3)

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Tappiota koskeva vähennyserä (arvonalentuminen) kirjataan perustuen odotettavissa oleviin luottotappioihin kaikista vieraan pääoman ehtoista rahoitusvaroista, jotka arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon tai käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta sekä taseen ulkopuolisista luottositoumuksista. Rahoitusinstrumentin odotettavissa oleva luottotappio määritetään sopimukseen perustuvien rahavirtojen, jotka pankki on sopimuksen mukaisesti oikeutettu saamaan, ja niiden rahavirtojen, jotka pankki odottaa saavansa, välisenä erotuksena diskontattuna alkuperäisellä efektiivisellä korolla raportointihetkeen.

Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseksi rahoitusinstrumentit luokitellaan vaiheisiin 1-3. Vaiheeseen 1 luokitellaan rahoitusinstrumentit, joiden luottoriski ei ole lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen. Odotettavissa olevat luottotappiot määritetään tällaisille rahoitusinstrumenteille perustuen 12 kuukaudelta odotettavissa oleviin luottotappioihin. Vaiheeseen 2 luokitellaan rahoitusinstrumentit, joiden luottoriski on laadullisten tai määrällisten kriteerien

perusteella lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen ja vaiheeseen 3 rahoitusinstrumentit, joiden vastapuoli on todettu maksukyvyttömäksi. Odotettavissa olevat luottotappiot määritetään vaiheeseen 2 ja 3 luokitelluille rahoitusinstrumenteille perustuen koko voimassaoloajalta odotettavissa oleviin luottotappioihin.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta POP Pankki -ryhmässä perustuu neljään pääsegmenttiin:

- Henkilöasiakkaat (pl. maa- ja metsätalousasiakkaat)
- Yritysasiakkaat (pl. maa- ja metsätalousasiakkaat)
- Maa- ja metsätalousasiakkaat
- Sijoitussalkku

IFRS 9 -standardi edellyttää kohtuudella saatavilla olevan tulevaisuuden informaation hyödyntämistä odotettavissa olevien luottotappioiden määrää arvioitaessa. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaa varten on kehitetty kolmeen makrotalousskenaarioon ja niihin liittyviin toteutumistodennäköisyyksiin perustuva malli, jolla laskennassa käytettäviä parametreja korjataan odotettavissa olevia luottotappioita määritettäessä.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta perustuu jokaisessa segmentissä sopimuskohteisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyyteen (PD, probability of default), tappio-osuuteen (LGD, loss given default) sekä vastuun määrään maksukyvyttömyyshetkellä (EAD, exposure at default). Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämisessä siirrytään 12 kuukaudelta odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaamisesta koko sopimuksen voimassaoloajalta odotettavissa olevan luottotappion kirjaamiseen luottoriskin lisääntyessä merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen, jolloin sopimus siirretään vaiheesta 1 vaiheeseen 2. Luottoriskin katsotaan lisääntyneen merkittävästi, kun sopimukselle on tehty alle 12 kuukautta sitten lainanhoitojousto, se on ollut erääntyneenä yli 30 päivää, tai asiakkaan tilanteessa on havaittu jokin muu laadullinen riskiä kasvattava tekijä, kuten asiakkaan liiketoiminnassa tapahtunut merkittävä muutos, joka ei vielä näy maksuviiveenä. Lisäksi luottoriskin katsotaan merkittävästi lisääntyneen, mikäli sopimuksen vastapuolen luottoluokitus on heikentynyt merkittävästi. Merkittävän heikentymisen asiantuntija-arviolla määritelty kynnysarvo perustuu PD-luvun muutokseen raportointihetken ja sopimuksen avaamishetken välillä.

Vastuut luokitellaan IFRS 9-standardin mukaiseen vaiheeseen 3 niiden täyttäessä maksukyvyttömyyden kriteerit. POP Pankki -ryhmä ja sen jäsenluottolaitokset soveltavat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen 575/2013 artiklan 178 mukaista maksukyvyttömyyden määritelmää. Muille kuin vähittäisasiakkaille, eli asiakkaille, joiden liikevaihto on yli 50 miljoonaa euroa ja vastuut yli 1 miljoonaa euroa, maksukyvyttömyyden määritelmää sovelletaan asiakastasolla ja vähittäisasiakkaille sopimustasolla. Vähittäisasiakkaan kaikki saatavat muuttuvat kuitenkin maksukyvyttömäksi (asiakastasoinen maksukyvyttömyys), mikäli velallisen maksukyvyttömyyden vastuiden määrä ylittää 20 prosenttia kaikista asiakkaan vastuista.

Sopimus katsotaan maksukyvyttömäksi viimeistään silloin, kun maksukyvyttömyyden kriteerien mukainen vastuu on viivästynyt yhtäjaksoisesti yli 90 päivää. Lisäksi asiakas katsotaan maksukyvyttömäksi, kun takaisinmaksua pidetään epätodennäköisenä kuten esimerkiksi jos asiakas on asetettu konkurssiin tai vastaavaan menettelyyn tai jos asiakkaalla on lainanhoitojousto, joka aiheuttaa yli 1 % muutoksen vastuun nykyarvoon. Sopimus tai asiakas katsotaan maksukyvyttömäksi 90 päivän tervehtymisperiodin ajan sen jälkeen, kun maksukyvyttömyyden edellytykset ovat poistuneet.

Pankilla ei ole sellaisia sopimuksia, jotka on luokiteltu alun perin arvoltaan alentuneina myönnettyiksi.

Mikäli asiakas ei ole täyttänyt maksukyvyttömyyden kriteerejä vähintään 3 kuukauteen, asiakkaan vastuut palautuvat joko vaiheeseen 2 tai 1 riippuen siitä, täyttääkö vastuut jonkin luottoriskin

merkittävän lisääntymisen kriteerin palautumishetkellä. Sopimus palautuu ilman erillistä koeaikaa vaiheesta 2 vaiheeseen 1, mikäli sopimus ei enää täytä luottoriskin merkittävän kasvamisen kriteerejä.

Pankki soveltaa käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta arvostettavien rahoitusvaroihin IFRS 9 -standardin sallimaa poikkeusta, jossa kaikki vähäisen luottoriskin omaavat instrumentit luokitellaan vaiheeseen 1 ja korkeamman luottoriskin omaavat instrumentit vaiheeseen 2.

Muun kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavan rahoitusvaran odotettavissa oleviin luottotappioihin perustuva arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan. Tuloslaskelmaan merkittävä arvonalentumistappio muodostuu rahoitusvaralle lasketusta odotettavissa olevasta luottotappiosta, joista on vähennetty aiemmin tulosvaikutteisesti kirjatut odotettavissa olevat luottotappiot. Arvonalentuminen peruutetaan, mikäli rahoitusvarasta kirjataan lopullinen luottotappio.

Järjestämättömillä saamisilla tarkoitetaan yli 90 päivää erääntyneitä saamia ja sellaisia saamia, joiden takaisinmaksuun liittyy epävarmuutta johtuen asiakkaan taloudellisista vaikeuksista (mm. lainanhoitajoukot). Järjestämättömät saamiset sisältävät myös muut kuin yli 90 päivää erääntyneet arvoltaan alentuneet (ECL-vaiheeseen 3 luokitellut) saamiset.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisistä varoista ja vaadittaessa maksettavista saamisista luottolaitoksilta. Rahoituslaskelma on laadittu epäsuoraa menetelmää käyttäen.

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomiin hyödykkeisiin kuuluvat vastikkeelliset oikeudet ja varat ja niiden hankintameno aktivoidaan ja poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan. Mahdollisesti aktivoidut muut pitkävaikutteiset menot poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan.

Mikäli aineettoman hyödykkeen tulevaisuudessa kerryttämä tulo on pysyvästi alhaisempi kuin sen kirjanpitoarvo, kirjataan erotus arvonalennuksena kuluksi.

Aineettomien hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista.

Aineelliset hyödykkeet

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöjen tarkoituksena on tuottaa vuokratuloja tai arvonnousua pääomalle. Sijoituskiinteistöiksi luokitellaan muun muassa sijoituskäytössä olevat rakennukset, maa-, vesi- ja metsäalueet sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet, jotka oikeuttavat vuokrattavien tilojen hallintaan. Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on jaettu käyttötarkoituksen perusteella omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin. Jaon lähtökohtana ovat olleet käytetyt neliömetrit.

Rakennukset merkitään taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenuon. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet merkitään hankintamenuon. Pankki ei sovelta luottolaitoslain 12 luvun 8§:n mahdollisuutta arvostaa sijoituskiinteistöt käypään arvoon.

Sijoituskiinteistöjen osalta arvioidaan jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä, onko mitään viitteitä siitä, että jonkin kiinteistön arvo on alentunut. Jos sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvon ja sitä pysyvästi alemman todennäköisen luovutushinnan välillä on olennainen ero, on erotus kirjattu

arvonalentumistappiona kuluksi sijoituskiinteistöjen nettotuottoihin. Mahdolliset arvonalentumisten peruutukset kirjataan saman erän oikaisuksi.

Pankin keskeiset sijoituskiinteistökohteet on arvioitu kiinteistökohtaisesti tuottoarvomenetelmää käyttäen. Kauppahintamenetelmää on käytetty etupäässä asuntojen ja maa-alueiden arvioinnissa. Tuottoarvomenetelmän arviot perustuvat kiinteistökohteesta saatavissa olevan nettovuokratuoton määrään ja kiinteistömarkkinoiden tuottovaateeseen. Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on ilmoitettu liitetiedossa 1.06.

Sijoituskiinteistöjen tuotot, kulut, myyntivoitot ja -tappiot sekä poistot ja arvonalentumiset sisältyvät tuloslaskelmassa sijoituskiinteistöjen nettotuottoihin.

Muut kiinteistöt

Muiksi kiinteistöiksi luokitellaan omassa käytössä olevat maa- ja vesialueet sekä rakennukset, jotka ovat tilikauden päättyessä tosiasiallisesti pankin omassa käytössä konttori-, varasto- tai muina sellaisina tiloina taikka henkilökunnan asumis-, virkistys- tai muussa sellaisessa käytössä, sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet, jotka oikeuttavat tällaisten tilojen hallintaan.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen tasearvot perustuvat hyödykkeiden arvoon suhteessa varsinaisen liiketoiminnan tulonodotuksiin. Rakennukset merkitään taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenuon. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet merkitään hankintamenuon.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen osalta arvioidaan jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä, onko mitään viitteitä siitä, että jonkin kiinteistön arvo on alentunut. Mikäli tulevaisuudessa kerryttämän tulon arvioidaan olevan pysyvästi kirjanpitoarvoa pienempi, erotus kirjataan arvonalentumistappiona kuluksi poistoihin ja arvonalentumisiin aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista. Mahdolliset arvonalentumisten peruutukset kirjataan saman erän oikaisuksi.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen tuotot ja myyntivoitot sisältyvät tuloslaskelman erään liiketoiminnan muut tuotot ja kulut ja myyntitappiot erään liiketoiminnan muut kulut. Poistot ja arvonalentumiset sisältyvät tuloslaskelmassa poistoihin ja arvonalentumisiin aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista.

Muut aineelliset hyödykkeet

Muihin aineellisiin hyödykkeisiin taseeseen on merkitty it-laitteistot, koneet ja kalusto ja muut aineelliset hyödykkeet poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenuon. Muiden aineellisten hyödykkeiden poistot sisältyvät tuloslaskelmassa poistoihin ja arvonalentumisiin aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista.

Rakennusten ja muiden kuluvien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenuot poistetaan taloudellisen pitoajan perusteella ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistoin. Poistoajat ovat rakennusten ja rakennelmien osalta 30-40 vuotta ja koneiden ja kaluston osalta 3-6 vuotta. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Poistoperiaatteet

Tietokoneohjelmistojen kehittämismenuot sekä lisenssit aktivoidaan Aineettomiin hyödykkeisiin ja poistetaan 3-5 vuodessa. Pitkävaikutteiset menuot poistetaan vaikutusaikanaan 3-10 vuodessa.

Vuokrasopimukset

Pankki vuokralle antajana

Pankki antaa vuokralle omistamiaan kiinteistöjä tai niiden osia. Vuokrasopimuksissa omistamiseen liittyvät olennaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle. Pankki on luokitellut kaikki vuokrasopimuksensa muiksi vuokrasopimuksiksi. Sijoituskiinteistöt on merkitty taseessa sijoitusomaisuuteen ja muut kiinteistöt aineellisiin hyödykkeisiin. Vuokratuotot kirjataan sijoituskiinteistöistä sijoituskiinteistöjen nettotuottoihin ja muista kiinteistöistä liiketoiminnan muihin tuottoihin.

Pankki vuokralle ottajana

Pankki arvioi sopimuksen syntymisajankohtana, onko sopimus vuokrasopimus tai sisältääkö se vuokrasopimuksen. Sopimus on vuokrasopimus, jos se antaa oikeuden yksilöidyn omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan määrääjäksi vastiketta vastaan.

Pankki merkitsee vuokralle ottajana vuokrasopimukset taseeseen IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin mukaisesti vuokrasopimusvelkana sekä siihen liittyvänä käyttöoikeusomaisuuseränä. Vuokrasopimusvelka esitetään muissa veloissa ja siihen liittyvä korkokulu kokokatteessa. Käyttöoikeusomaisuuserä esitetään aineellisissa hyödykkeissä ja siihen liittyvät poistot poistoissa ja arvonalentumisissa aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä. Pankki soveltaa standardin sisältämiä helpotuksia, joita sovellettaessa enintään 12 kuukautta kestäviä sekä arvoltaan vähäisiä hyödykkeitä koskevia sopimuksia ei kirjata taseeseen. Näiden vuokrasopimusten kulut kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin.

Alun perin vuokrasopimusvelka arvostetaan niiden vuokramaksujen nykyarvoon, joita ei ole maksettu sopimuksen alkamisajankohtana. Vuokrasopimusvelan laskennassa käytetään lisäluoton korkoa. Lisäluoton korkona käytetään POP Pankkien yhteenliittymän keskusluottolaitoksen määrittämää korkoa ryhmän sisäisesti myönnettyille luotoille.

Vuokrakauden määrittämisessä on huomioitu vuokratun omaisuuserän taloudellinen käyttöaika. Johdon oletuksilla on merkitystä etenkin toistaiseksi voimassa olevien sopimusten vuokrakauden määrittelyssä ja lisäluoton koron määrittelyssä. Toistaiseksi voimassa oleville sopimuksille on määritetty johdon arvioon perustuva vuokrakausi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että sopimukset on tehty irtisanomisaikaa pidemmäksi ajaksi.

Pakolliset varaukset

Veloitteen perusteella kirjataan pakollinen varaus, mikäli velvoite perustuu päättyneeseen tai aikaisempaan tilikauteen ja sen toteutuminen on todennäköistä, mutta toteutumisajankohta tai toteutuva määrä on epävarma. Lisäksi veloitteen pitää perustua joko tosiasialliseen tai oikeudelliseen veloitteeseen ulkopuolista kohtaan.

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Poistoero ja verotusperusteiset varaukset

Poistoeroon on kirjattu tehtyjen ja suunnitelmanmukaisten poistojen erotus.

Verotusperusteisia varauksia, mm. luottotappiovarauksia, käytetään pankin tilinpäätös- ja verosuunnittelussa. Verotusperusteisten varausten määrä tai muutos eivät siten kuvaa pankin riskejä.

Pankin tilinpäätöksessä tilinpäätössiirtojen kertymä esitetään siihen liittyvää laskennallista verovelkaa vähentämättä.

Konsernitaseessa konserniyritysten poistoerot ja verotusperusteiset varaukset jaetaan omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä niiden muutos konsernituloslaskelmassa laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen.

Oma pääoma

Pankin oma pääoma muodostuu jäsenosuuksista ja POP Osuuksista.

Jäsenosuudet

Jäsenosuuksiin kuuluu pankin jäsenten maksamat osuusmaksut, joiden koron maksusta ja pääoman palauttamisesta pankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä. Jäsenosuusmaksu antaa jäsenelle oikeuden osallistua pankin hallintoon ja päätöksentekoon.

POP Osuudet

POP Osuuksiin kuuluu pankin jäsenten tekemät sijoitukset pankin liikkeeseen laskemiin POP Osuuksiin. Pankilla on sen sääntöjen mukaan ehdoton oikeus kieltäytyä POP Osuuksien koron maksusta ja pääoman palauttamisesta. POP Osuudet eivät anna jäsenelle äänivaltaa tai muita oikeuksia.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuolisina sitoumuksina esitetään asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset ja asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annettuja sitoumuksia ovat mm. takaukset ja niihin rinnastettavat takuusitoumukset. Sitoumukset esitetään sen määräisenä, mitä takaus tai takuusitumus tilinpäätöshetkellä enintään vastaa.

Asiakkaan hyväksi annettuja peruuttamattomia sitoumuksia ovat mm. sitovat luottolupaukset, myönnetty nostamattomat luotot sekä käyttämättömät luottolimiitit. Sitoumukset esitetään sen määräisinä, mitä niiden perusteella tilinpäätöshetkellä enintään voidaan joutua maksamaan.

Korkotuotot ja –kulut

Korkotuottoihin ja –kuluihin on kirjattu kaikki korollisista varoista ja veloista aiheutuvat korkotuotot ja -kulut. Korot on kirjattu suoriteperusteella lukuun ottamatta viivästyskorkoja, jotka on kirjattu, kun maksu on saatu. Korot on jaksotettu efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Korkotuottoina tai –kuluina on käsitelty myös saamisten ja velkojen hankintahinnan ja nimellisarvon erotus, joka on jaksotettu saamisen tai velan juoksuajalle efektiivisen koron menetelmällä. Vastaerä on kirjattu saamisen tai velan muutokseksi.

Korkotuottoa on kerrytetty myös arvoltaan alentuneen saamisen (vaiheeseen 3 merkittyy saamiseen) kirjanpidossa jäljellä olevalle saldolle sopimuksen alkuperäisellä efektiivisellä korolla.

Palkkiotuotot ja -kulut

Palkkiotuottoihin kirjataan luotonannosta, talletuksista ja lainopillisista tehtävistä sekä välitetyistä tuotteista, kuten rahastoista ja vakuutuksista saatavia tuottoja. Palkkiokuluihin kirjataan maksujenvälityksestä tai arvopapereista aiheutuneita kuluja. Tuotot kirjataan siihen määrään asti kuin pankki olettaa olevansa oikeutettu palkkioon asiakkaalle suoritettua palvelua vastaan.

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muihin tuottoihin kirjataan vuokra- ja osinkotuotot sekä myyntivoitot oman käytön kiinteistöistä, vanhan talletussuojarahaston hyvitykset ja muut liiketoiminnan tuotot. Liiketoiminnan muihin kuluihin kirjataan muut hallintokulut, omassa käytössä olevien kiinteistöjen vuokratulot ja myyntitappiot, viranomaismaksut, uuden talletussuojarahaston talletussuojamaksut ja muut liiketoiminnan kulut.

Muut kuin varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut sekä pakolliset varaukset

Pankissa ole kirjattu pakollisia varauksia eikä muita kuin varsinaisen toiminnan tuottoja ja kuluja.

Verot

Pankin ja muiden yksittäisten konserniyhtiöiden tilinpäätöksissä tuloverot on kirjattu verotettavan tulon perusteella laskettuna. Laskennalliset verovelat ja -saamiset lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista ja vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Käyvän arvon rahastoon sisältyvästä positiivisesta arvonmuutoksesta on taseeseen merkitty laskennallinen verovelka ja negatiivisesta arvonmuutoksesta laskennallinen verosaaminen. Lisäksi käyvän arvon rahastosta tulokseen siirretystä negatiivisesta arvonmuutoksesta on kirjattu laskennallinen verosaaminen.

Laskennallinen verosaaminen on kirjattu verotuksellisista tappioista, mikäli on riittävä näyttöä siitä, että jatkossa syntyy riittävästi verotettavaa tuloa, jota vastaan tappiot voidaan hyödyntää.

Luottoriskin hallinta

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei täytä sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Luottoriskin hallinnan tavoitteena on rajoittaa luotonannosta syntyvän luottoriskin tulos- ja tasevaikutus hyväksyttävälle tasolle. Luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuteen ja maksukykyyn sekä muiden luoton myöntämiskriteereiden, kuten vakuusvaatimusten täyttymiseen. Luottopäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien päätösvaltuuksien puitteissa ja yhteenliittymässä noudatettavien periaatteiden rajoissa. Pankki myöntää luottoja ja takauksia ensisijaisesti omalla toimialueellaan. Tällä varmistetaan paikallinen, riittävän perusteellinen asiakastuntemus.

Luottoriskin seuranta perustuu järjestämättömien saamisten, maksuviivästymien ja lainahoitajousten jatkuvaan seurantaan sekä luottosalkun koostumuksen ja laadun muutosten seurantaan. Pankin luotontoannon ja vakuuksien toimintaohjeessa määritellään pääperiaatteet ongelma-asiakkaiden ja ongelmaluottojen valvontaan. Ohjeistuksen lähtökohtana on maksuviivien aktiivinen seuranta. Seurannalla toteutetaan varhaisen puuttumisen periaatetta, missä tunnistetaan mahdolliset ongelmat lainanhoitokyvyssä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja voidaan aktiivisella kontaktoinnilla sekä/- perintätoimilla parantaa pankin riskiasemaa. Pankin hallitukselle raportoidaan säännöllisesti asiakasvastuista ja järjestämättömistä saamisista.

Pankin keskeisiä asiakasryhmiä ovat toimialueen henkilöasiakkaat ja maatilayritykset sekä pienyritykset. Pankin varainhankinnasta pääosa on myönnetty luottoina pankin asiakkaille. Pankin taseessa olevista luotoista kotitalouksien ja elinkeinonharjoittajien yhteinen osuus on noin 62,9 % (62,2). Maatilayrittäjien osuus taseessa olevista luotoista on 9,0 % (10,1) ja muiden 28,2 % (27,7). Valtaosa, 66,0 % (66,1), pankin luotoista on myönnetty asuntovakuutta vastaan.

Luottoriskikeskittymien seuranta on tärkeä osa luottoriskin hallintaa. Pankin luottoriskikeskittymät on kuvattu liitetiedossa 1.21. Pankin vastuut on jaoteltu maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (PD) mukaisesti riskiluokkiin 1-8. Riskiluokka 1 kuvaa matalimman riskin saatavia ja riskiluokka 8 korkeimman riskin saatavia. Asiakas ja asiakkaan kaikki sopimukset katsotaan olevan maksukyvyttömiä (riskiluokka 8), mikäli jokin laatimisperiaatteissa esitetty maksukyvyttömyyden kriteeri toteutuu. Maksukyvyttömäksi luokitellut vastuut luokitellaan IFRS9-standardin mukaiseen vaiheeseen 3 odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa. Vastuut, joiden luottoriski on lisääntynyt merkittävästi, luokitellaan vaiheeseen 2. Muut vastuut on luokiteltu vaiheeseen 1. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan periaatteet on esitetty tarkemmin tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa.

Pankin lainat ja saamiset sekä taseen ulkopuoliset erät korkean riskin riskiluokissa 7 ja 8 ovat yhteensä 24 415 tuhatta euroa. Liitetiedossa 1.21 on esitetty luottoriskille alltiina olevat määrät riskiluokittain ja vaiheittain sekä vaiheeseen kohdistuva tappiota koskevan vähennyserän määrä. Riskiluokkien toimialakohtaiset luottoriskikeskittymät on esitetty liitetiedossa 1.22.

Sitoumusten takaisinmaksun varmistamiseksi vastuilla on pääsääntöisesti turvaavat vakuudet. Vakuudet arvostetaan varovaisesti käypään arvoon ja arvojen kehitystä seurataan säännöllisesti sekä tilastoja että hyvää toimialuetuntemusta hyödyntäen. Vakuudet ovat keskeinen osa pankin luoton laatua parantavia järjestelyjä. Pankin luottojen vakuuksina on pääasiassa kiinteistövakuuksia. Liitetiedossa 1.23 on esitetty luottoriskille alltiina olevat määrät, joihin kohdistuu turvaava vakuus.

Odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) laskenta on tärkeä osa luottoriskin hallintaa ja osa jatkuvaa luottoriskien seurantaa. Arvon alentumisten periaatteet ja odotettujen luottotappioiden laskenta on määritelty tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa sovelletaan parametreja, jotka edellyttävät johdon harkintaa. Yhteenliittymän johto määrittää, miten laskennassa huomioidaan tulevaisuuteen liittyvä makrotaloudellinen informaatio, mitä periaatteita merkittävän luottoriskin kasvun arvioinnissa sovelletaan, miten arvioidaan tappion määrä maksukyvyttömyydessä sekä millaisia luottovasta-arvokertoimia sovelletaan luottokortteihin. Odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) laskennassa käytettävää tulevaisuuteen kohdistuvaa makrotaloudellista informaatiota on päivitetty ennustetun BKT:n kehityksen kautta.

Lainoihin ja saamisiin sekä taseen ulkopuolisiin eriin kohdistuvien arvonalentumisten määrät ja tilikauden aikana tapahtuneet muutokset on esitetty liitteessä 1.01. Suurin muutos odotettavissa oleviin luottotappioihin saamisista asiakkailta ja taseen ulkopuolisista eristä muodostuu uusien luottojen myöntämisestä johtuvasta lisäyksestä, vaiheeseen 3 siirtyneistä luotoista sekä asiantuntijajoikaisujen käytöstä.

Saamistodistuksiin kohdistuvat arvonalentumiset ja tilikauden aikana tapahtuneet muutokset on esitetty liitteessä 1.02. Suurin muutos odotettavissa oleviin luottotappioihin saamistodistuksista aiheutuu uusien sijoitusten hankinnasta johtuvasta lisäyksestä.

Eräantyneet saamiset, järjestämättömät saamiset sekä lainanhoitojoustot on esitetty liitetiedossa 1.01. Järjestämättömät saamiset sisältää vaiheeseen 3 merkityt luotot.

LIITETIEDOT

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1.01 Lainat ja saamiset
Saamiset luottolaitoksilta

	2023	2022
Vaadittaessa maksettavat	17 763 835,94	28 128 969,07
Keskusrahalaatokselta	17 763 835,94	28 128 882,37
Muut	100 191 288,85	72 941 003,75
Keskusrahalaatokselta	99 271 288,85	72 001 003,75
Kotimaisilta luottolaitoksilta	920 000,00	940 000,00
Yhteensä	117 955 124,79	101 069 972,82

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

	2023	2022
Yritykset ja asuntoyhteisöt	121 260 042,85	120 715 599,53
Rahotus- ja vakuutuslaitokset	332 033,02	389 106,06
Julkisyhteisöt	695 857,91	778 752,20
Kotitaloudet	337 896 945,63	345 070 812,26
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	3 404 019,20	2 942 769,54
Ulkomat	55 239,57	414 803,70
Yhteensä	463 644 138,18	470 311 843,29

Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL), Lainat ja saamiset sekä taseen ulkopuoliset

	2023			2022	
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	Yhteensä
Tase 1.1.2023	453 502,64	646 122,82	2 014 497,90	3 114 123,36	2 655 470,47
Siirrot vaiheeseen 1	22 407,85	-235 444,93	-220 066,55	-433 103,63	-134 397,18
Siirrot vaiheeseen 2	-30 090,90	208 990,76	-168 650,74	10 249,12	191 912,57
Siirrot vaiheeseen 3	-11 765,31	-28 686,76	701 469,73	661 017,66	360 538,78
Uudet saamiset	97 379,72	74 026,60	135 997,47	307 403,79	264 770,39
Lyhennykset ja erääntyneet saamiset	-71 800,09	-67 549,18	-562 027,31	-701 376,58	-524 999,02
Toteutuneiden luottotappioiden vaikutus	0,00	0,00	-38 343,61	-38 343,61	-62 441,99
Luotonkain muutoksen vaikutus	-84 853,09	51 130,40	199 858,46	166 135,77	49 490,72
Laskentamallin muutosten vaikutus	3 495,52	-151,34	2 953,01	6 297,19	8 528,16
Manuaalisten korjausten vaikutus	3 990,29	-22 787,93	458 729,34	439 931,70	305 250,46
Tase 31.12.2023	382 266,63	625 650,44	2 524 417,70	3 532 334,77	3 114 123,36

Järjestämättömät saamiset, yhteensä

	2023	2022
Järjestämättömät saamiset, yhteensä	11 981 091,00	10 015 487,00
joista yli 90 päivää erääntyneet saamiset	5 821 155,00	5 256 929,00

joista todennäköisesti maksamatta jäävät, jotka erääntymättömiä tai alle 90 päivää erääntyneitä

erääntyneitä	6 159 936,00	4 758 558,00
Lainanhoitojoustolliset saamiset, yhteensä	15 702 760,00	11 737 886,00

Sopimuksen mukainen jäljellä oleva määrä rahoitusvaroista, jotka on raportointikaudella kirjattu pois lopullisena luottotappiona ja joihin edelleen kohdistetaan perintätöimenpiteitä

	55 064,23	107 108,51
Saamisista tilikaudelle kirjattujen lopullisten luottotappioiden määrä	179 403,52	177 938,60

1.02 Saamistodistukset

	2023	Joista keskuspankki- rahoituksen oikeuttavia			2022
	Yhteensä	saamistodistuksia	valtion velkasitoumuksia	Josta	Muut
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat	4 731,43	0,00	0,00	0,00	0,00
Julkiesteisesti oteeratut	4 731,43	0,00	0,00	0,00	0,00
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	27 411 680,00	21 511 545,00	0,00	0,00	21 511 545,00
Julkiesteisesti oteeratut	27 120 950,00	21 511 545,00	0,00	0,00	21 511 545,00
Muut	290 730,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat	15 817 429,67	15 817 429,67	0,00	0,00	15 817 429,67
Julkiesteisesti oteeratut	15 817 429,67	15 817 429,67	0,00	0,00	15 817 429,67
Yhteensä	43 233 841,10	37 328 974,67	0,00	0,00	37 328 974,67
- joista saamiset, joilla on huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla veloilla	4 731,43	0,00	0,00	0,00	0,00

	2022	Joista keskuspankki- rahoituksen oikeuttavia			2022
	Yhteensä	saamistodistuksia	valtion velkasitoumuksia	Josta	Muut
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat	22 480,17	0,00	0,00	0,00	0,00
Julkiesteisesti oteeratut	22 480,17	0,00	0,00	0,00	0,00
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	17 209 671,75	12 385 434,25	0,00	0,00	12 385 434,25
Julkiesteisesti oteeratut	16 916 571,75	12 385 434,25	0,00	0,00	12 385 434,25
Muut	293 100,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat	10 000 000,00	10 000 000,00	0,00	0,00	10 000 000,00
Julkiesteisesti oteeratut	10 000 000,00	10 000 000,00	0,00	0,00	10 000 000,00
Yhteensä	27 232 151,92	22 385 434,25	0,00	0,00	22 385 434,25
- joista saamiset, joilla on huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla veloilla	22 480,17	0,00	0,00	0,00	0,00

Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL), Saamistodistukset	2023			2022	
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	Yhteensä
Tase 1.1.2023	11 679,18	23 912,59	0,00	35 591,77	29 104,86
Siirrot vaiheeseen 2	-428,94	1 809,96	0,00	1 381,02	3 647,87
Uudet saamistodistukset	9 457,13	4 275,76	0,00	13 732,89	0,00
Erääntyneet saamistodistukset	-1 535,61	-2 715,21	0,00	-4 250,82	-679,63
Luottotiskin muutoksen vaikutus	-3 813,50	-2 329,93	0,00	-6 143,43	3 518,67
Tase 31.12.2023	15 368,26	24 953,17	0,00	40 311,43	35 591,77

1.03 Osakkeet ja osuudet

	2023	2022
	Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat	5 458 281,81
Julkisesti noteeratut	5 313 148,78	164 540,34
Muut	145 133,03	145 133,03
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	8 747 700,00	13 566 112,33
Muut	8 747 700,00	13 566 112,33
Osakkeet ja osuudet yhteensä	14 205 981,81	13 875 785,70
- joista muissa yrityksissä	14 205 981,81	13 875 785,70

1.04 Rahoitusvarojen ryhmät

Rahoitusvarojen luokittelu IFRS 9:n mukaisesti 31.12.2023

	2023	2022
	Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat	
Käteiset varat	1 483 109,41	1 511 034,58
Saamistodistukset	15 812 726,26	9 997 235,52
Saamiset luottolaitoksilta	117 955 124,79	101 069 972,82
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	463 644 138,18	470 311 843,29
Yhteensä	598 895 098,64	582 890 086,21
-Joista tappioita koskeva vähennysräjä JHM, yhteensä	3 438 356,93	3 070 146,46
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	4 731,43	22 480,17
Osakkeet ja osuudet	5 458 281,81	309 673,37
Yhteensä	5 463 013,24	332 153,54
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat (velkainstrumentit)		
Saamistodistukset	27 411 680,00	17 209 671,75
Yhteensä	27 411 680,00	17 209 671,75
-Joista tappioita koskeva vähennysräjä (1)	35 606,02	32 827,29
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat (oman pääoman ehtoiset instrumentit)		
Osakkeet ja osuudet	8 747 700,00	13 566 112,33
Yhteensä	8 747 700,00	13 566 112,33
Rahoitusvarat yhteensä	640 517 491,88	613 998 023,83

1) ECL kirjataan käyvän arvon rahastoon

1.05 Aineettomat hyödykkeet

	2023	2022
IT-kulut	33 479,60	46 076,28
Muut aineettomat hyödykkeet	1 964 057,28	856 955,11
Yhteensä	1 997 536,88	903 031,39

Aineettomat hyödykkeet

	2023	2022
Hankintameno 1.1.	3 392 313,62	2 851 298,15
+ tilikauden lisäykset	1 249 947,33	541 015,47
Hankintameno 31.12.	4 642 260,95	3 392 313,62
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-2 489 282,23	-2 296 573,48
- tilikauden poistot	-155 441,84	-192 708,75
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-2 644 724,07	-2 489 282,23
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 997 536,88	903 031,39
Kirjanpitoarvo 1.1.	903 031,39	554 724,67

1.06 Aineelliset hyödykkeet

	2023	
	Kirjanpitoarvo	Kaipa arvo
Maa- ja vesialueet		
Omassa käytössä	134 497,41	
Sijoituskäytössä	293 206,03	1 768 986,00
Yhteensä	427 703,44	1 768 986,00
Rakennukset		
Omassa käytössä	275 765,15	
Sijoituskäytössä	270 261,47	295 000,00
Yhteensä	546 026,62	295 000,00
Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet		
Omassa käytössä	1 095 181,55	
Sijoituskäytössä	2 034 446,23	2 002 482,00
Yhteensä	3 129 627,78	2 002 482,00

Muut aineelliset hyödykkeet	44 621,11	
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	4 147 978,95	4 066 468,00

	2022	
	Kirjanpitoarvo	Kaypa arvo
Maa- ja vesialueet		
Omassa käytössä	134 497,41	
Sijoituskäytössä	309 251,93	1 753 956,00
Yhteensä	443 749,34	1 753 956,00

Rakennukset		
Omassa käytössä	311 119,19	
Sijoituskäytössä	296 816,79	487 352,00
Yhteensä	607 935,98	487 352,00

Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet		
Omassa käytössä	1 460 106,55	
Sijoituskäytössä	1 241 969,23	1 301 500,00
Yhteensä	2 702 075,78	1 301 500,00

Muut aineelliset hyödykkeet	37 546,62	
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	3 791 307,72	3 542 808,00

Aineelliset hyödykkeet

	2023			
	Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistö-osakkeet	Muut kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 224 772,13	2 272 645,88	1 351 862,21	5 849 280,22
+ tilikauden lisäykset	873 702,00	0,00	22 594,19	896 296,19
- tilikauden vähennykset	-17 545,90	0,00	0,00	-17 545,90
Hankintameno 31.12.	3 080 928,23	2 272 645,88	1 374 456,40	6 728 030,51
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-376 734,18	-366 922,73	-1 314 315,59	-2 057 972,50
- tilikauden poistot	-26 555,32	-35 354,04	-15 519,70	-77 429,06
- tilikauden arvonalentumiset	-79 725,00	-364 925,00		-444 650,00
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-483 014,50	-767 201,77	-1 329 835,29	-2 580 051,56
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 597 913,73	1 505 444,11	44 621,11	4 147 978,95
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 848 037,95	1 905 723,15	37 546,62	3 791 307,72

Aineelliset hyödykkeet

	2022			
	Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistö-osakkeet	Muut kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3 067 751,97	2 724 059,40	1 353 652,53	7 145 463,90
- tilikauden vähennykset	-842 979,84	-451 413,52	-1 790,32	-1 296 183,68
Hankintameno 31.12.	2 224 772,13	2 272 645,88	1 351 862,21	5 849 280,22
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-1 018 673,05	-710 179,35	-1 303 070,49	-3 031 922,89
+/- vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot	690 054,53	390 018,92	1 790,32	1 081 863,77
- tilikauden poistot	-48 115,66	-46 762,30	-13 035,42	-107 913,38
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-376 734,18	-366 922,73	-1 314 315,59	-2 057 972,50
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 848 037,95	1 905 723,15	37 546,62	3 791 307,72
Kirjanpitoarvo 1.1.	2 049 078,92	2 013 880,05	50 582,04	4 113 541,01

1.07 Muut varat

	2023	2022
Maksujenvälityssaamiset	35 174,87	8 564,78
Arvopapereiden myyntisaamiset	0,00	3 362,85
Muut	67 967,09	79 719,34
Yhteensä	103 141,96	91 646,97

1.08 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

	2023	2022
Korot	3 583 637,97	1 614 293,24
Muut	369 061,97	633 008,13
Yhteensä	3 952 699,94	2 247 301,37

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

1.09 Rahoitusvelkojen ryhmät

	2023	2022
Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat	574 766 456,96	558 613 004,46
Velat luottolaitoksille	125 440 065,75	102 012 387,64
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	449 326 391,21	456 600 616,82
Yhteensä	574 766 456,96	558 613 004,46

1.10 Velat luottolaitoksille

	2023	2022
Luottolaitoksille	125 440 065,75	102 012 387,64
Vaadittaessa maksettavat	32 612 561,75	24 051,64
Muut	92 827 504,00	101 988 336,00
Yhteensä	125 440 065,75	102 012 387,64

1.11 Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

	2023	2022
Talletukset	449 266 695,00	456 480 271,90
Vaadittaessa maksettavat	331 644 368,58	370 635 817,98
Muut	117 612 326,42	85 844 453,92
Muut velat	69 696,21	120 344,92
Muut	69 696,21	120 344,92
Yhteensä	449 326 391,21	456 600 616,82

1.12 Muut velat

	2023	2022
Maksujenvälitysvelat	1 436 309,33	1 184 295,81
Varaukset	98 681,25	46 741,38
Muut	1 24 173,56	62 243,20
Yhteensä	1 659 164,14	1 293 280,39

1.13 Varaukset

	2023	2022
Pakolliset varaukset	98 681,25	46 741,38
Muut varaukset	10 921 862,64	10 921 862,64
Yhteensä	11 020 543,89	10 968 604,02

Erittely pakollisiin varauksiin merkityistä eristä	Kirjanpitoarvo tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa
Odotettavissa olevat luottotappiot	46 741,38	-	-	98 681,25
Yhteensä	46 741,38	0,00	0,00	98 681,25

1.14 Siirtovelat ja saadut ennakot

	2023	2022
Korot	2 307 207,43	640 683,55
Muut	1 141 946,65	1 028 515,09
Yhteensä	3 449 154,08	1 669 198,64

1.15 Laskennalliset verovelat ja -saamiset

	2023	2022
Muista väliaikaisista eroista lasketut verosaamiset	209 831,79	132 570,61
Käyvän arvon rahastosta johtuva laskennallisten verosaamisten määrä	192 268,54	268 275,26
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	402 100,33	400 845,87
Muista väliaikaisista eroista lasketut verovelat	7 121,60	6 565,46
Käyvän arvon rahastosta johtuva laskennallisten verovelkojen määrä	357 418,22	108,07
Laskennalliset verovelat yhteensä	364 539,82	6 673,53

Laskennalliset verovelat ja -saamiset on kirjattu käyvän arvon rahastoon kirjatuista rahavirtaa suojaavien johdannaisten ja käypään arvoon laajan tuloksen erin kirjattavien saamistodistusten ja oman pääoman ehtoisten arvopapereiden käyvän arvon muutoksista ja odotetuista luottotappioista.

Muulta osin laskennallisia verovelkoja ja -saamia on kirjattu pankin taseeseen muista väliaikaisista eroista.

1.16 Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma**Rahoitusvarat**

	2023		2022		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1-5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	6 735 084,09	5 397 347,46	23 345 339,71	1 846 500,00	37 324 271,26
Saamiset luottolaitoksilta	22 041 670,79	0,00	76 858 336,00	19 055 118,00	117 955 124,79
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	28 709 153,29	28 317 540,17	124 476 569,74	282 140 874,98	463 644 138,18
Saamistodistukset	0,00	792 230,00	5 112 636,43	0,00	5 904 866,43
Yhteensä	57 485 908,17	34 507 117,63	229 792 881,88	303 042 492,98	624 828 400,66

Rahoitusvarat

	2022		2021		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1-5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	495 675,52	6 101 369,25	15 551 637,50	233 987,50	22 382 669,77
Saamiset luottolaitoksilta	38 565 686,82	4 000 000,00	57 564 286,00	940 000,00	101 069 972,82
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	19 851 539,73	32 462 552,07	140 267 221,40	277 730 530,09	470 311 843,29
Saamistodistukset	0,00	1 092 495,00	3 754 222,67	0,00	4 846 717,67
Yhteensä	58 912 902,07	43 656 416,32	217 137 367,57	278 904 517,59	598 611 203,55

Rahoitusvelat

	2023		2022		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1-5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	37 612 561,75	0,00	76 858 336,00	10 969 168,00	125 440 065,75
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	351 798 832,12	63 721 903,40	33 805 655,69	0,00	449 326 391,21
Yhteensä	389 411 393,87	63 721 903,40	110 663 991,69	10 969 168,00	574 766 456,96

Rahoitusvelat

	2022		2021		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1-5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	7 024 051,64	18 590 000,00	76 398 336,00	0,00	102 012 387,64
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	385 589 490,13	33 244 227,52	37 766 899,17	0,00	456 600 616,82
Yhteensä	392 613 541,77	51 834 227,52	114 165 235,17	0,00	558 613 004,46

Vaadittaessa maksettavat saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä:
Muut kuin määräaikaistalletukset sekä luottoliset tilit on ilmoitettu luokassa alle 3 kk.

1.17 Varojen ja velkojen erittely kotimaan ja ulkomaan rahan määräisiin

Varat	Emo 2023		2022	
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	37 324 271,26	0,00	22 382 669,77	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	117 955 124,79	0,00	101 069 972,82	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	463 644 138,18	0,00	470 311 843,29	0,00
Saamistodistukset	5 904 866,43	4 731,43	4 846 717,67	22 480,17
Muu omaisuus	26 292 549,28	0,00	22 820 953,60	0,00
Yhteensä	651 120 949,94	4 731,43	621 432 167,15	22 480,17

Velat

Velat	2023		2022	
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	125 440 065,75	0,00	102 012 387,64	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	449 326 391,21	0,00	456 600 616,82	0,00
Muut velat	2 023 703,96	0,00	1 299 953,92	0,00
Siirtovelat ja saadut ennakot	3 449 154,08	0,00	1 669 198,64	0,00
Yhteensä	580 239 315,00	0,00	561 582 167,02	0,00

1.18 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käyvän arvon hierarkia

Rahoitusvarat	2023		2022	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Käteiset varat	1 483 109,41	1 483 109,41	1 511 034,58	1 511 034,58
Saamiset luottolaitoksilta	117 955 124,79	117 955 124,79	101 069 972,82	101 069 972,82
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	463 644 138,18	463 644 138,18	470 311 843,29	470 311 843,29
Saamistodistukset	43 229 137,69	43 280 156,43	27 229 387,44	27 139 751,92
Julkisesti noteeratut	42 938 407,69	42 989 426,43	26 939 051,92	0,00
Muut	290 730,00	290 730,00	293 100,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	14 205 981,81	14 205 981,81	13 875 785,70	13 875 785,70
Julkisesti noteeratut	5 313 148,78	5 313 148,78	164 540,34	164 540,34
Muut	8 892 833,03	8 892 833,03	13 711 245,36	13 711 245,36
Yhteensä	640 517 491,88	640 568 510,62	613 998 023,83	613 908 388,31

Rahoitusvelat

Velat luottolaitoksille	2023		2022	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	125 440 065,75	125 440 065,75	102 012 387,64	102 012 387,64
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	449 326 391,21	449 326 391,21	456 600 616,82	456 600 616,82
Yhteensä	574 766 456,96	574 766 456,96	558 613 004,46	558 613 004,46

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit

Rahoitusvarat	2023			Yhteensä
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	
Saamistodistukset	27 416 411,43	0,00	0,00	27 416 411,43
Osakkeet ja osuudet	5 313 148,78	0,00	8 892 833,03	14 205 981,81
Yhteensä	32 729 560,21	0,00	8 892 833,03	41 622 393,24

Kauden aikana realisoitumattomat voitot ja tappiot, taso 3

Taso 3
-183 489,37

Rahoitusvarat	2022			Yhteensä
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	
Saamistodistukset	17 232 151,92	0,00	0,00	17 232 151,92
Osakkeet ja osuudet	164 540,34	0,00	13 711 245,36	13 875 785,70
Yhteensä	17 396 692,26	0,00	13 711 245,36	31 107 937,62

Käypä arvo ja suoraan tuloslaskelmaan merkityt arvomuutokset sekä käyvän arvon rahastoon merkityt muutokset kustakin käypään arvoon merkittyjen rahoitusvälineiden ryhmästä

	2023		Arvonmuutos Tuloslaskelma	Arvonmuutos Käyvän arvon rahasto 31.12.
	Käypä arvo Varat	Käypä arvo Velat		
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	36 159 380,00	0,00	-2 668,37	825 748,35
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	5 463 013,24	0,00	131 044,24	0,00
Yhteensä	41 622 393,24	0,00	128 375,87	825 748,35

	2022		Arvonmuutos Tuloslaskelma	Arvonmuutos Käyvän arvon rahasto 31.12.
	Käypä arvo Varat	Käypä arvo Velat		
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	30 775 784,08	0,00	-62 261,16	-1 340 835,92
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	332 153,54	0,00	-315 888,33	0,00
Yhteensä	31 107 937,62	0,00	-378 149,49	-1 340 835,92

1.19 Oman pääoman lisäykset ja vähennykset sekä siirrot erien välillä tilikauden aikana

Jos on tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden muutoksia tai virheiden oikaisuja, ne on esitettävä erikseen ja selostettava näiden perusteet.

	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden lopussa
Osuuspääoma	6 446 300,00	45 300,00	-279 900,00	6 211 700,00
Muut sidotut rahastot	3 056 037,07	10 974 643,23	-9 239 151,24	4 791 529,06
Vararahasto	4 102 443,97	0,00	0,00	4 102 443,97
Käyvän arvon rahasto	-1 046 406,90	10 974 643,23	-9 239 151,24	689 085,09
Käypään arvoon arvostamisesta	-1 046 406,90	10 974 643,23	-9 239 151,24	689 085,09
Vapaat rahastot	1 051 375,87	0,00	0,00	1 051 375,87
Muut rahastot	1 051 375,87	0,00	0,00	1 051 375,87
Edellisten tilikausien voitto	38 399 873,86	3 823 329,31	-1 974 550,69	38 248 652,48
Tilikauden voitto	1 974 550,69	9 247 442,85	-1 585 478,45	9 656 514,89
Oma pääoma yhteensä	48 928 137,49	24 090 715,19	-13 069 080,38	59 959 772,30
Vapaaseen omaan pääomaan sisältyvät jakovelvottomat erät	585 975,26	2 684 826,74	-1 468 475,47	1 802 326,53

Käyvän arvon rahaston muutokset tilikauden aikana

2023				
	Saamistodistukset	Osakkeet ja osuudet	Rahavirran suojauksesta	Yhteensä
Käyvän arvon rahaston saldo 1.1.2023 (brutto)	-1 340 835,92	0,00	0,00	-1 340 835,92
Odotetut luottotappiot	32 827,29	-	-	32 827,29
Laskennallinen verosaaminen (+)/verovelka (-)	261 601,73	0,00	0,00	261 601,73
Käyvän arvon rahasto 1.1.2023	-1 046 406,90	0,00	0,00	-1 046 406,90
Käyvän arvon lisäykset	1 276 702,76	2 823 446,85	0,00	4 100 149,61
Käyvän arvon vähennykset	-395 034,15	-1 541 199,56	0,00	-1 936 233,71
Käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan siirretyt	2 668,37	-	0,00	2 668,37
Odotettavissa olevat luottotappiot	2 780,73	-	-	2 780,73
Käyvän arvon rahaston muutokset 2023, yhteensä	887 117,71	1 282 247,29	0,00	2 169 365,00
Käyvän arvon rahaston saldo 31.12.2023 (brutto)	-420 890,92	1 282 247,29	0,00	861 356,37
Laskennallinen verosaaminen (+)/verovelka (-)	84 178,18	-256 449,46	0,00	-172 271,28
Käyvän arvon rahasto 31.12.2023	-336 712,74	1 025 797,83	0,00	689 085,09

Käyvän arvon rahaston muutokset tilikauden aikana

2022				
	Saamistodistukset	Osakkeet ja osuudet	Rahavirran suojauksesta	Yhteensä
Käyvän arvon rahaston saldo 1.1.2022 (brutto)	383 227,88	0,00	0,00	383 227,88
Odotetut luottotappiot	25 505,78	-	-	25 505,78
Laskennallinen verosaaminen (+)/verovelka (-)	-81 746,73	0,00	0,00	-81 746,73
Käyvän arvon rahasto 1.1.2022	326 986,93	0,00	0,00	326 986,93
Käyvän arvon lisäykset	574 149,09	0,00	0,00	574 149,09
Käyvän arvon vähennykset	-2 360 474,05	0,00	0,00	-2 360 474,05
Käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan siirretyt	62 261,16	-	0,00	62 261,16
Odotettavissa olevat luottotappiot	7 321,51	-	-	7 321,51
Käyvän arvon rahaston muutokset 2022, yhteensä	-1 716 742,29	0,00	0,00	-1 716 742,29
Käyvän arvon rahaston saldo 31.12.2022 (brutto)	-1 308 008,63	0,00	0,00	-1 308 008,63
Laskennallinen verosaaminen (+)/verovelka (-)	261 601,73	0,00	0,00	261 601,73
Käyvän arvon rahasto 31.12.2022	-1 046 406,90	0,00	0,00	-1 046 406,90

LUOTTORISKIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

1.20 Odotettavissa olevat luottotappiot

2023					
Tase-erä	Jaksettuihin hankintameno	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti	Käypään arvoon muiden laajaan tuloksen erien kautta	Odotettavissa olevat luottotappiot	Yhteensä
Käteiset varat	1 483 109,41	0,00	0,00	0,00	1 483 109,41
Saamiset luottolaitoksilta	117 955 124,79	0,00	0,00	0,00	117 955 124,79
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	467 077 791,70	0,00	0,00	-3 433 653,52	463 644 138,18
Saamistodistukset*	15 817 429,67	4 731,43	27 411 680,00	-4 703,41	43 229 137,69
Osakkeet ja osuudet	0,00	5 458 281,81	8 747 700,00	0,00	14 205 981,81
Rahoitusvarat yhteensä	602 333 455,57	5 463 013,24	36 159 380,00	-3 438 356,93	640 517 491,88
Taseen ulkopuoliset erät	16 888 525,35	0,00	0,00	-98 681,25	16 789 844,10
Yhteensä	619 221 980,92	5 463 013,24	36 159 380,00	-3 537 038,18	657 307 335,98

* Käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavista saamistodistuksista on kirjattu käyvän arvon rahastoon odotettavissa olevia luottotappioita 35 608,02 euroa

2022					
Tase-erä	Jaksettuihin hankintameno	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti	Käypään arvoon muiden laajaan tuloksen erien kautta	Odotettavissa olevat luottotappiot	Yhteensä
Käteiset varat	1 511 034,58	0,00	0,00	0,00	1 511 034,58
Saamiset luottolaitoksilta	101 069 972,82	0,00	0,00	0,00	101 069 972,82
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	473 379 225,27	0,00	0,00	-3 067 381,98	470 311 843,29
Saamistodistukset*	10 000 000,00	22 480,17	17 209 671,75	-2 764,48	27 229 387,44
Osakkeet ja osuudet	0,00	309 673,37	13 566 112,33	0,00	13 875 785,70
Rahoitusvarat yhteensä	585 960 232,67	332 163,54	30 775 784,08	-3 070 146,46	613 998 023,83
Taseen ulkopuoliset erät	20 045 001,70	0,00	0,00	-46 741,38	19 998 260,32
Yhteensä	606 005 234,37	332 163,54	30 775 784,08	-3 116 887,84	633 996 284,15

* Käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavista saamistodistuksista on kirjattu käyvän arvon rahastoon odotettavissa olevia luottotappioita 32 827,29 euroa

1.21 Rahoitusvarojen jakauma riskiluokittain

Lainat ja saamiset sekä taseen ulkopuoliset erät	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	31.12.2023	31.12.2022
Riskiluokka 1	120 423 242,97	730 540,51	0,00	121 153 783,48	94 125 733,82
Riskiluokka 2	172 158 492,73	283 998,86	0,00	172 442 491,59	177 679 947,92
Riskiluokka 3	97 816 601,21	1 513 348,54	0,00	99 329 949,75	108 847 572,96
Riskiluokka 4	87 995 477,92	2 052 738,09	0,00	90 048 216,01	83 719 744,93
Riskiluokka 5	56 259 139,27	4 965 362,56	0,00	61 224 501,83	57 911 767,56
Riskiluokka 6	4 966 349,86	9 767 699,97	0,00	14 734 049,83	22 658 001,91
Riskiluokka 7	89 250,00	14 723 641,86	0,00	14 812 891,86	14 380 497,63
Riskiluokka 8	35 000,00	0,00	9 567 080,35	9 602 080,35	8 001 364,25
Pääomaerät riskiluokittain, yhteensä	539 743 563,96	34 037 330,39	9 567 080,35	583 347 964,70	567 224 630,98
Tappioita koskeva vähennyserä (loss allowance)	382 266,62	625 650,44	2 524 417,71	3 532 334,77	3 114 123,36
Yhteensä	539 361 297,34	33 411 679,95	7 042 662,64	579 815 629,93	564 110 507,62
Saamistodistukset	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	31.12.2023	31.12.2022
Riskiluokka 1	37 010 000,00	0,00	0,00	37 010 000,00	22 536 000,00
Riskiluokka 2	4 450 000,00	0,00	0,00	4 450 000,00	3 550 000,00
Riskiluokka 3	0,00	300 000,00	0,00	300 000,00	500 000,00
Riskiluokka 4	0,00	1 900 000,00	0,00	1 900 000,00	900 000,00
Riskiluokka 6	0,00	450 000,00	0,00	450 000,00	850 000,00
Pääomaerät riskiluokittain, yhteensä	41 460 000,00	2 650 000,00	0,00	44 110 000,00	28 336 000,00
Tappioita koskeva vähennyserä (loss allowance)	15 358,26	24 953,17	0,00	40 311,43	35 591,77
Yhteensä	41 444 641,74	2 625 046,83	0,00	44 069 688,57	28 299 408,23

1.22 Luottoriskikeskittymät

Tasearvo 31.12.2023	Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	Lainat ja saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset	Annetut lainalupaukset ja takaukset
Taseen ulkopuoliset sitoumukset 31.12.2023				
Luottoriskikertymä toimialoitain, Riskiluokka 1				20 392 040,23
Yritykset	0,00	592 843,88	12 000 000,00	3 752 181,18
Maatalous	0,00	0,00	0,00	53 000,00
Kiinteistöala	0,00	1 526,35	2 100 000,00	693 000,00
Rakentaminen	0,00	574 300,00	0,00	1 726 679,71
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	1 724,08	0,00	130 000,00
Teollisuus	0,00	0,00	4 400 000,00	261 101,47
Kuljetus ja varastointi	0,00	0,00	1 000 000,00	395 000,00
Muut	0,00	15 293,45	4 500 000,00	493 400,00
Julkisyhteisöt	0,00	0,00	11 330 000,00	510 091,28
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,00	91 241,05	0,00	155 000,00
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	95 913 454,00	0,00	10 980 000,00	0,00
Kotitaloudet	0,00	15 814 280,31	0,00	4 324 691,78
Muut	0,00	0,00	2 700 000,00	0,00
Yhteensä 31.12.2023	95 913 454,00	16 498 366,24	37 010 000,00	8 741 964,24
Luottoriskikertymä toimialoitain, riskiluokka 2				
Yritykset	0,00	360 739,96	3 200 000,00	259 377,82
Maatalous	0,00	82 584,96	0,00	55 635,38
Kiinteistöala	0,00	832,64	0,00	0,00
Rakentaminen	0,00	277 322,36	0,00	165 460,72
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	0,00	0,00	0,00
Teollisuus	0,00	0,00	1 500 000,00	18 281,72
Kuljetus ja varastointi	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	1 700 000,00	20 000,00
Julkisyhteisöt	0,00	0,00	1 250 000,00	0,00
Kotitaloudet	0,00	170 152 855,05	0,00	1 669 518,76
Yhteensä 31.12.2023	0,00	170 513 595,01	4 450 000,00	1 928 896,58
Luottoriskikertymä toimialoitain, riskiluokka 3				
Yritykset	0,00	61 969 947,12	300 000,00	2 763 345,96
Maatalous	0,00	3 620 009,01	0,00	100 908,97
Kiinteistöala	0,00	32 115 342,28	0,00	120 013,45
Rakentaminen	0,00	2 771 637,61	300 000,00	1 202 499,93
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	2 914 192,56	0,00	528 740,60
Teollisuus	0,00	5 670 432,16	0,00	331 645,35
Kuljetus ja varastointi	0,00	450 196,21	0,00	24 000,00
Muut	0,00	14 428 137,29	0,00	455 537,66
Julkisyhteisöt	0,00	696 307,17	0,00	0,00
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,00	3 302 368,88	0,00	300 000,00
Kotitaloudet	0,00	29 815 607,12	0,00	482 373,50
Yhteensä 31.12.2023	0,00	95 784 230,29	300 000,00	3 645 719,46
Luottoriskikertymä toimialoitain, riskiluokka 4				
Yritykset	0,00	12 017 669,11	1 900 000,00	763 946,57
Maatalous	0,00	1 206 011,57	0,00	217,57
Kiinteistöala	0,00	3 301 207,89	500 000,00	871,34
Rakentaminen	0,00	609 422,57	0,00	354 818,70
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	766 138,51	0,00	13 757,06
Teollisuus	0,00	2 011 266,94	1 000 000,00	88 044,13
Kuljetus ja varastointi	0,00	110 373,13	0,00	3 822,04
Muut	0,00	4 013 248,50	400 000,00	302 415,73
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,00	0,00	0,00	920 000,00
Kotitaloudet	0,00	75 829 860,83	0,00	516 739,50
Yhteensä 31.12.2023	0,00	87 847 529,94	1 900 000,00	2 200 686,07

Luottoriskikertymä toimialoitain, riskiluokka 5

Yritykset	0,00	29 250 508,75	0,00	3 012 237,66
Maatalous	0,00	458 051,83	0,00	14 531,20
Kiinteistöala	0,00	24 954 158,20	0,00	2 614 894,17
Rakentaminen	0,00	1 214 791,47	0,00	300 624,60
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	10 169,95	0,00	6 000,00
Teollisuus	0,00	258 186,87	0,00	63 291,27
Kuljetus ja varastointi	0,00	79 991,08	0,00	4 348,56
Muut	0,00	2 275 159,35	0,00	8 547,86
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,00	12 500,00	0,00	0,00
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	332 568,75	0,00	0,00	0,00
Kotitaloudet	0,00	28 142 126,04	0,00	474 560,63
Yhteensä 31.12.2023	332 568,75	57 405 134,79	0,00	3 486 798,29

Luottoriskikertymä toimialoitain, riskiluokka 6

Yritykset	0,00	6 367 330,65	450 000,00	1 062,54
Maatalous	0,00	1 046 022,13	0,00	775,05
Kiinteistöala	0,00	1 364 386,47	0,00	0,00
Rakentaminen	0,00	540 000,00	0,00	0,00
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	160 544,55	0,00	0,00
Teollisuus	0,00	379 631,30	0,00	287,49
Muut	0,00	2 876 746,20	450 000,00	0,00
Kotitaloudet	0,00	8 330 703,34	0,00	34 953,30
Yhteensä 31.12.2023	0,00	14 698 033,99	450 000,00	36 015,84

Luottoriskikertymä toimialoitain, riskiluokka 7

Yritykset	0,00	8 001 414,17	0,00	0,00
Maatalous	0,00	2 607 781,15	0,00	0,00
Kiinteistöala	0,00	4 611 833,02	0,00	0,00
Rakentaminen	0,00	681 800,00	0,00	0,00
Muut	0,00	100 000,00	0,00	0,00
Kotitaloudet	0,00	6 758 128,87	0,00	53 348,82
Yhteensä 31.12.2023	0,00	14 759 543,04	0,00	53 348,82

Luottoriskikertymä toimialoitain, riskiluokka 8

Yritykset	0,00	4 237 755,42	0,00	343 538,89
Kiinteistöala	0,00	872 408,41	0,00	0,00
Rakentaminen	0,00	1 259 660,04	0,00	339 250,73
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	745 549,64	0,00	3 090,97
Teollisuus	0,00	396 275,84	0,00	1 171,31
Kuljetus ja varastointi	0,00	113 139,22	0,00	0,00
Muut	0,00	850 722,27	0,00	25,88
Kotitaloudet	0,00	4 965 714,00	0,00	55 072,04
Yhteensä 31.12.2023	0,00	9 203 469,42	0,00	398 610,93

Tasearvo 31.12.2022**Taseen ulkopuoliset sitoumukset 31.12.2022****Luottoriskikertymä toimialoitain, Riskiluokka 1**

	Lainat ja saamis- luottolaitoksilta	Lainat ja saamis- yhteisöiltä ja julkisyhteisöiltä	Vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset	Annetut lainalupaukset ja takaukset
Yritykset	0,00	6 098,85	6 300 000,00	3 664 916,85
Maatalous	0,00	0,00	0,00	116 300,00
Kiinteistöala	0,00	4 000,00	2 100 000,00	1 250 000,00
Rakentaminen	0,00	0,00	0,00	1 377 530,50
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	1 150,31	0,00	125 000,00
Teollisuus	0,00	0,00	1 400 000,00	164 186,35
Kuljetus ja varastointi	0,00	948,54	1 000 000,00	390 000,00
Muut	0,00	0,00	1 800 000,00	241 900,00
Julkisyhteisöt	0,00	0,00	3 335 000,00	510 091,28
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,00	115 599,68	0,00	10 000,00
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	68 504 286,00	0,00	12 900 000,00	0,00
Kotitaloudet	0,00	16 159 189,34	0,00	5 155 551,82
Yhteensä 31.12.2022	68 504 286,00	16 280 887,87	22 535 000,00	9 340 559,95

Luottoriskikertymä toimialoitain, riskiluokka 2

Yritykset	0,00	1 607 251,34	3 300 000,00	2 497 176,00
Maatalous	0,00	0,00	0,00	0,00
Kiinteistöala	0,00	691 186,65	500 000,00	1 650 000,00
Rakentaminen	0,00	610 000,00	0,00	511 776,00
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	0,00	0,00	50 000,00
Teollisuus	0,00	0,00	1 500 000,00	0,00
Kuljetus ja varastointi	0,00	5 500,00	0,00	0,00
Muut	0,00	300 564,69	1 300 000,00	285 400,00
Julkisyhteisöt	0,00	0,00	250 000,00	0,00
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,00	1 175,00	0,00	0,00
Kotitaloudet	0,00	171 615 494,50	0,00	1 958 851,08
Yhteensä 31.12.2022	0,00	173 223 920,84	3 550 000,00	4 456 027,08

Luottoriskikertymä toimialoitain, riskiluokka 3

Yritykset	0,00	69 570 437,78	0,00	4 303 225,19
Maatalous	0,00	3 729 556,41	0,00	176 924,11
Kiinteistöala	0,00	33 162 917,25	0,00	202 513,73
Rakentaminen	0,00	4 011 161,00	0,00	1 594 816,72
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	3 178 079,29	0,00	157 333,45
Teollisuus	0,00	6 015 572,47	0,00	780 856,28
Kuljetus ja varastointi	0,00	522 276,28	0,00	50 049,29
Muut	0,00	18 950 875,08	0,00	1 340 731,61
Julkisyhteisöt	0,00	779 263,91	0,00	0,00
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,00	2 693 030,41	0,00	1 060 000,00
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,00	0,00	500 000,00	0,00
Kotitaloudet	0,00	29 945 296,75	0,00	496 318,92
Yhteensä 31.12.2022	0,00	102 988 028,86	500 000,00	5 859 544,11

Luottoriskikertymä toimialoitain, riskiluokka 4

Yritykset	0,00	9 858 526,31	900 000,00	2 088 688,37
Maatalous	0,00	245 092,15	0,00	0,00
Kiinteistöala	0,00	6 291 699,80	600 000,00	958 036,80
Rakentaminen	0,00	1 291 101,77	300 000,00	1 015 789,34
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	290 239,91	0,00	12 276,28
Teollisuus	0,00	185 713,14	0,00	57 684,19
Kuljetus ja varastointi	0,00	161 000,92	0,00	5 443,57
Muut	0,00	1 393 678,62	0,00	39 458,19
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,00	0,00	0,00	940 000,00
Kotitaloudet	0,00	70 264 279,90	0,00	568 250,35
Yhteensä 31.12.2022	0,00	80 122 806,21	900 000,00	3 596 938,72

Luottoriskikertymä toimialoitain, riskiluokka 5

Yritykset	0,00	21 590 292,58	0,00	1 181 937,62
Maatalous	0,00	826 913,63	0,00	8 960,56
Kiinteistöala	0,00	16 202 667,58	0,00	114 295,17
Rakentaminen	0,00	853 594,51	0,00	113 586,06
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	269 548,38	0,00	187 651,62
Teollisuus	0,00	559 660,54	0,00	49 191,89
Kuljetus ja varastointi	0,00	76 336,96	0,00	12 221,00
Muut	0,00	2 801 570,98	0,00	696 031,32
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,00	134 649,25	0,00	0,00
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	389 756,25	0,00	0,00	0,00
Kotitaloudet	0,00	34 070 997,87	0,00	544 133,99
Yhteensä 31.12.2022	389 756,25	65 795 939,70	0,00	1 726 071,61

Luottoriskikertymä toimialoitain, riskiluokka 6

Yritykset	0,00	9 519 344,10	850 000,00	174 625,04
Maatalous	0,00	1 145 241,28	0,00	1 502,00
Kiinteistöala	0,00	5 486 000,20	0,00	0,00
Rakentaminen	0,00	1 760 725,34	0,00	152 000,00
Teollisuus	0,00	50 000,00	0,00	0,00
Kuljetus ja varastointi	0,00	8 843,15	0,00	0,00
Muut	0,00	1 068 534,13	850 000,00	21 123,04
Kotitaloudet	0,00	12 704 622,75	0,00	159 410,02
Yhteensä 31.12.2022	0,00	22 223 966,85	850 000,00	334 035,06

Luottoriskikertymä toimialoitain, riskiluokka 7

Yritykset	0,00	8 089 400,68	0,00	0,00
Maatalous	0,00	2 709 984,27	0,00	0,00
Kiinteistöala	0,00	5 140 971,03	0,00	0,00
Rakentaminen	0,00	238 445,38	0,00	0,00
Kotitaloudet	0,00	6 290 844,77	0,00	252,18
Yhteensä 31.12.2022	0,00	14 380 245,45	0,00	252,18

Luottoriskikertymä toimialoitain, riskiluokka 8

Yritykset	0,00	1 567 536,81	0,00	27 169,96
Kiinteistöala	0,00	47 558,81	0,00	0,00
Rakentaminen	0,00	236 112,75	0,00	16 766,78
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	831 963,68	0,00	5 403,18
Teollisuus	0,00	152 446,10	0,00	0,00
Kuljetus ja varastointi	0,00	113 139,22	0,00	0,00
Muut	0,00	186 316,25	0,00	5 000,00
Kotitaloudet	0,00	6 359 521,40	0,00	47 136,08
Yhteensä 31.12.2022	0,00	7 927 068,21	0,00	74 306,04

1.23 Vakuuksien ja muiden luoton laatua parantavien järjestelyjen vaikutus

Luottoriskille alttiina oleva määrä, johon kohdistuu vakuus

	2023	Kuvaus hallussa 2022 olevasta vakuudesta
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	467 006 129,72	473 289 741,54
Asuntoluotot	267 216 127,22	267 760 932,88 Pääosin asuinkiinteistövakuuksia
Yritysluotot	108 890 449,46	108 482 426,64 Pääosin kiinteistövakuuksia
Kulutusluotot	36 916 119,19	38 632 164,33 Pääosin asuinkiinteistövakuuksia
Muut	53 983 433,85	58 414 217,69 Pääosin kiinteistövakuuksia

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT**2.01 Korkotuotot ja -kulut**

	2023	2022
Korkotuotot		
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavista saamistodistuksista	699 961,87	206 046,62
Saamisista luottolaitoksilta	3 301 160,35	402 205,81
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	19 688 008,68	8 888 790,88
Saamistodistuksista	167 747,59	108 916,37
Rahoitusvelkojen negatiivista korkokuluista	0,00	2 070,83
Muut korkotuotot	240 592,97	94 255,62
Yhteensä	24 097 471,46	9 702 286,13
Korkotuotot vaiheeseen 3 kirjatusta rahoitusvaroista	602 963,25	251 119,77
Korkokulut		
Veloista luottolaitoksille	-4 339 715,85	-644 276,15
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille	-2 401 371,36	-352 296,54
Negatiiviset korkotuotot rahoitusvaroista	0,00	-88 868,84
Muut korkokulut	-9 183,02	-7 214,80
Yhteensä	-6 750 270,23	-1 092 656,33

2.02 Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista

	2023	2022
Käypään arvoon tuloksen kautta kirjatuista sijoituksista saadut osinkotuotot	6 238,20	7 624,80
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjatuista sijoituksista joista tilikauden lopussa hallussa oleviin sijoituksiin liittyvät osingot	1 583 952,00	0,00
Yhteensä	1 590 190,20	7 624,80

2.03 Palkkiotuotot ja -kulut

	2023	2022
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	675 831,12	808 118,84
Ottolainauksesta	11 068,83	10 458,08
Maksuliikenteestä	2 796 864,36	2 342 723,67
Omaisuuksienhoidosta	340 256,00	351 573,30
Välitetyistä toiminnaista	849 936,49	870 100,32
Takausten myöntämisestä	120 090,85	123 280,75
Muut palkkiotuotot	70 894,78	59 618,13
Yhteensä	4 864 942,43	4 565 873,09

Palkkiokulut

Maksetut toimitusmaksut	-118 208,76	-113 830,71
Muut	-582 190,09	-605 683,27
Yhteensä	-700 398,85	-719 513,98

2.04 Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotot

	2023	Käyvän arvon muutokset (netto)	Yhteensä
	Myyntivoitot ja -tappiot (netto)		
Saamistodistuksista	0,00	-17 564,20	-17 564,20
Osakkeista ja osuuksista	0,00	148 608,44	148 608,44
Valuuttatoiminnan nettotuotot	-184,54	0,00	-184,54
Yhteensä	-184,54	131 044,24	130 859,70
Tuloslaskelmaerä yhteensä	-184,54	131 044,24	130 859,70

	2022	Käyvän arvon muutokset (netto)	Yhteensä
	Myyntivoitot ja -tappiot (netto)		
Saamistodistuksista	0,00	-169 258,51	-169 258,51
Osakkeista ja osuuksista	-10 866,57	-146 629,82	-157 496,39
Valuuttatoiminnan nettotuotot	-7 279,89	0,00	-7 279,89
Yhteensä	-18 146,46	-315 888,33	-334 034,79
Tuloslaskelmaerä yhteensä	-18 146,46	-315 888,33	-334 034,79

2.05 Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot

	Ermo	Siirrot käyvän arvon rahastosta	Yhteensä
	2023		
	Myyntivoitot ja -tappiot (netto)		
Saamistodistuksista	36,00	-2 668,37	-2 632,37
Yhteensä	36,00	-2 668,37	-2 632,37

	2022	Siirrot käyvän arvon rahastosta	Yhteensä
	Myyntivoitot ja -tappiot (netto)		
Saamistodistuksista	-5 626,13	-62 261,16	-67 887,29
Yhteensä	-5 626,13	-62 261,16	-67 887,29

2.06 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

	2023	2022
Vuokra- ja osinkotuotot	218 454,60	280 764,87
Vuokrakulut	-1 544,40	-1 396,20
Suunnitelman mukaiset poistot	-27 461,70	-49 693,90
Myyntivoitot ja -tappiot (netto)	107 558,10	226 705,15
Arvon alentumistappiot	-79 725,00	0,00
Muut tuotot	530,31	9 255,53
Muut kulut	-171 242,39	-206 262,82
Yhteensä	46 569,52	259 372,63

2.07 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

	2023	2022
Liiketoiminnan muut tuotot		
Vuokratuotot omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta	4 340,00	6 160,00
Luovutusvoitot omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta	0,00	26 845,94
Vakuutusyhtiöiltä saadut korvaukset, jotka eivät kohdistu sijoituskiinteistöihin	0,00	532,17
Muut tuotot	430 348,22	925 173,55
Yhteensä	434 688,22	958 711,66

Liiketoiminnan muut kulut

	2023	2022
Vuokrakulut	-341 721,46	-322 733,08
Kulut omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta	-339 912,57	-347 522,76
Vakuusrahastomaksut	-388 562,12	-397 630,77
Muut kulut	-1 577 767,24	-1 347 629,27
Yhteensä	-2 647 963,39	-2 415 515,88

2.08 Henkilöstökulut

	2023	2022
Palkat ja palkkiot	-3 057 118,13	-2 726 587,18
Henkilösivukulut	-638 465,88	-605 775,29
Eläkekulut	-558 950,98	-544 903,78
Muut henkilösivukulut	-79 514,90	-60 871,51
Yhteensä	-3 695 584,01	-3 332 362,47

2.09 Muut hallintokulut

	2023	2022
Muut henkilöstökulut	-373 023,83	-330 905,58
Toimistokulut	-1 877 240,50	-1 709 124,11
Atk-kulut	-1 778 580,97	-1 656 652,55
Yhteykskulut	-229 241,90	-226 869,22
Edustus- ja markkinointikulut	-279 662,57	-249 258,80
Muut hallintokulut	-3 000,00	-3 000,00
Yhteensä	-4 540 749,77	-4 175 810,26

2.10 Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista

	2023	2022
Suunnitelman mukaiset poistot	-205 409,20	-250 928,23
Aineelliset hyödykkeet	-50 873,74	-59 797,72
Aineettomat hyödykkeet	-154 535,46	-191 130,51
Arvonalentumiset ja niiden peruutukset	-364 925,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	-364 925,00	0,00
Yhteensä	-570 334,20	-250 928,23

2.11 Lopulliset ja odotettavissa olevat luottotappiot

	2023		Tuloslaskelmaan kirjatut lopulliset luottotappiot ja arvonalentumistappiot		Odotettavissa olevat ja lopulliset luottotappiot yhteensä
	Odotettavissa olevat luottotappiot, brutto	Peruutukset	Tuloslaskelmaan kirjatut lopullisten luottotappioiden peruutukset	Tuloslaskelmaan kirjatut lopulliset luottotappiot ja arvonalentumistappiot	Odotettavissa olevat ja lopulliset luottotappiot yhteensä
Saamisista luottolaitoksilta	114,46	0,00	-	-	114,46
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-404 729,61	38 343,61	19 934,08	-179 403,52	-525 855,44
Saamistodistukset	-4 719,66	-	-	0,00	-4 719,66
Taseen ulkopuoliset erät	-51 939,87	-	-	0,00	-51 939,87
Yhteensä	-461 274,68	38 343,61	19 934,08	-179 403,52	-682 400,51

	2022		Tuloslaskelmaan kirjatut lopulliset luottotappiot ja arvonalentumistappiot		Odotettavissa olevat ja lopulliset luottotappiot yhteensä
	Odotettavissa olevat luottotappiot, brutto	Peruutukset	Tuloslaskelmaan kirjatut lopullisten luottotappioiden peruutukset	Tuloslaskelmaan kirjatut lopulliset luottotappiot ja arvonalentumistappiot	Odotettavissa olevat ja lopulliset luottotappiot yhteensä
Saamisista luottolaitoksilta	277,70	0,00	-	-	277,70
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-535 838,93	62 441,99	5 507,12	-177 938,60	-645 828,42
Saamistodistukset	-6 486,91	-	-	0,00	-6 486,91
Taseen ulkopuoliset erät	14 466,35	-	-	0,00	14 466,35
Yhteensä	-527 581,79	62 441,99	5 507,12	-177 938,60	-637 571,28

2.12 Tuotot liiketoiminta-alueittain ja markkina-alueittain

	2023	2022
Pankkitoiminnan tuotot	24 411 818,93	13 999 289,90

Tuottojen, liikevoiton, varojen ja velkojen jakautumista liiketoiminta-alueittain ei ole ilmoitettu, koska jaolla ei ole olennaista merkitystä. Pankki harjoittaa liiketoimintaa vain Suomessa.

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT**3.01 Annetut vakuudet****Omasta velasta annetut:**

Tase-erä	Pantit	Kiinnitykset	Muut vakuudet	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	0,00	0,00	75 132 031,98	75 132 031,98
Omasta velasta annetut yhteensä	0,00	0,00	75 132 031,98	75 132 031,98

Muiden velasta annetut:

Pankki on antanut Bonum Pankki Oyj:lle yleispanntausitouxuksen osasta varoistaan

3.02 Eläkevastuut

Henkilöstön eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiön Veritaksen kautta, eikä kattamatonta eläkevastuuta ole.

3.03 Leasing ja muut vuokravastuut

Ei-peruutettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat

	2023	2022
Yhden vuoden kuluessa	73 060,05	17 325,88
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa	107 622,20	307 671,95
Yli viiden vuoden kuluessa	338 664,10	367 898,14

3.04 Taseen ulkopuoliset sitoumukset

	2023	2022
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		
Takaukset	3 503 514,88	5 342 733,05
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset joista luottolupaukset	16 888 525,35	20 045 001,70
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	20 392 040,23	25 387 734,75

3.05 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	2023	2022
Pankki kuuluu Oy Samlink Ab:n arvontiliasävelvelvollisuusryhmaan.		
Arvontiliasävelon ryhmärekisteröintiin liittyvä yhteisvastuumäärä	1 232 342,01	0,00

Järvi-Suomen Osuuspankki on sitoutunut maksamaan osuutensa POP Pankki -ryhmän järjestelmäaudistuksesta. Jäajellä oleva sitoumuksen määrä on n. 2 680 000 euroa.

HENKILÖSTÖÄ, JOHTOA JA LÄHIPIIRIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Henkilömäärä tilikauden lopussa	Henkilömäärä tilikauden lopussa
4.01 Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2023	2022
Vakinainen kokoaikainen henkilöstö	53	53
Vakinainen osa-aikainen henkilöstö	7	3
Määräaikainen henkilöstö	13	2
Yhteensä	73	58

4.02 Johdon palkat, palkkiot ja eläkesitoumukset

	2023	2022
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet, palkat ja palkkiot	62 785,00	69 520,00
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa, palkat ja palkkiot	353 653,80	339 226,00
Yhteensä	416 438,80	408 746,00

4.03 Johdolle myönnetty luotot ja takaukset

	2023	2022	2022	2022
	Luotot	Takaukset	Luotot	Takaukset
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet	1 031 015,66	0,00	952 908,30	0,00
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	1 781 997,31	0,00	2 085 660,45	0,00
Yhteensä	2 813 012,97	0,00	3 038 568,75	0,00
Lisäykset	535 299,86	0,00	59 036,40	0,00
Vähennykset	760 855,64	0,00	325 126,55	0,00

Lainaehdot

Luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin.

4.04 Lähipiiritiedot**Lähipiirin määrittely**

Luottolaitoksen lähipiiri määritellään tilinpäätöksessä esitettävien tietojen standardin IAS 24 Lähipiiriä koskevat tiedot tilinpäätöksessä mukaisesti.

Saamiset, takaukset ja vakuudet lähipiiriltä

	2023			
	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Sijoitukset	Muut saamiset	Pantit, kiinnitykset, takaukset ja muut vakuudet
Lähipiiriin kuuluminen peruste				
Johto *)	2 813 012,97	0,00	0,00	0,00
Sukulaisuus	3 827 540,21	0,00	0,00	0,00
Määräysvalta	2 720 342,68	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	9 360 895,86	0,00	0,00	0,00

*) Johdon luotot ja takaukset on esitetty liitetiedossa 4.03.

Odotettavissa olevat luottotappiot

Tilikauden alussa	5 014,97	0,00	0,00	0,00
Tilikauden muutos	-606,42	0,00	0,00	0,00
Tilikauden lopussa	4 408,55	0,00	0,00	0,00

2022

	2022			
	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Sijoitukset	Muut saamiset	Pantit, kiinnitykset, takaukset ja muut vakuudet
Lähipiiriin kuuluminen peruste				
Johto *)	3 038 568,75	0,00	0,00	0,00
Sukulaisuus	3 935 410,11	0,00	0,00	0,00
Määräysvalta	1 303 960,13	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	8 277 938,99	0,00	0,00	0,00

*) Johdon luotot ja takaukset on esitetty liitetiedossa 4.3.

Odotettavissa olevat luottotappiot

Tilikauden alussa	4 890,35	0,00	0,00	0,00
Tilikauden muutos	124,62	0,00	0,00	0,00
Tilikauden lopussa	5 014,97	0,00	0,00	0,00

Saamisia ja sijoituksia koskevat pääasialliset ehdot.

Luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin.

OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ

5.01 Konsernitilinpäätökseen yhdistelemättä jätetyt tytär- ja osakkuusyhtiöt

Tytäryhtiöt	Kirjanpitoarvot Oma pääoma **)	Tilikauden tulos	Kpl Määräysvallan peruste	
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt	1 680 256,42	4 094 719,40	-44 203,17	2
Osakkuus- ja omistusyhteisyrietykset	Kirjanpitoarvot Oma pääoma **)	Tilikauden tulos	Kpl Määräysvallan peruste	
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt	146 056,04	465 647,62	-332,27	2

5.02 Omistukset muissa yrityksissä

Yrityksen nimi ja kotipaikka	Omistusosuus, %	Oma pääoma **)	Tilikauden tulos*
POP Holding Oy	12,33	57 016 287,44	-60 753,75
POP Pankkikeskus osk	10,83	64 815 906,06	217 049,42
Yhteensä		121 832 193,50	156 295,67

*) Tilikauden 2022 oma pääoma ja voitto

***) Oma pääoma sisältää tilinpäätössiirtojen kertymän laskennallisella verovelalla vähennettynä.

Yhdistelyperiaatteet on esitetty osana tilinpäätösperiaatteita.

MUUT LIITETIEDOT

6.01 Luottolaitoksen harjoittama notariaattitoiminta

Luottolaitoksen tarjoamat omaisuudenhoitopalvelut

Pankki tarjoaa sijoituspalvelulain 11§:n mukaista toimeksiantojen välittämistä ja toteuttamista, kaupankäyntiä omaan lukuun, omaisuudenhoitoa ja sijoitusneuvontaa ja 15§:n mukaista rahoitusvälineiden säilytys- ja hoitopalvelua sekä tallelokeroa palvelua ja niihin liittyviä palveluja.

Pankissa ei hoideta ns. täyden palvelun tai muun sopimuksen mukaista omaisuudenhoitoa.

6.02 Osuuspankkia koskevat liitetiedot

	2023	2022
Irtisanottujen osuusmaksujen määrä	30 700,00	30 400,00

Jos jäsenyys on päättynyt, voidaan irtisanottu osuuspääoma maksaa takaisin osuuskuntalain 10 luvun 1 §:n ja osuuspankkilain 19 §:n mukaisesti ja sanotuissa lainkohdissa mainituin edellytyksin.

Osuuspankin jäsenen lukumäärä	7249	7446
-------------------------------	------	------

6.03 Tilintarkastajan palkkiot

	2023	2022
Tilintarkastajan palkkiot toimeksiantoryhmittäin:		
Tilintarkastus	26 567,32	20 726,68
Yhteensä	26 567,32	20 726,68

6.04 Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Luettelo tilikauden aikana käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista

Kirjanpitokirjat	Säilytystapa
Pääkirja/päiväkirja	Sähköinen arkisto
Tilinpäätös	Sidottu kirja
Tositteet	Sähköinen arkisto

Reskontrat	Säilytystapa
Asiakasreskontrat (koneelliset)	Sähköinen arkisto
Salkkukirjanpito	Sähköinen arkisto
Ostoreskontra (OpusCapita)	Sähköinen arkisto
Kassapäiväkirja	Atk-tuloste
Kassaraportit	Atk-tuloste
Palkkakirjanpito	Sähköinen arkisto
Käyttöomaisuusreskontra	Sähköinen arkisto

Käsin ylläpidettävät reskontrat

Vuokrasaamiset
Notariaattitoimeksiannot

Tositelajit

00	Palautustapahtuma
10	Maksuliiketilin tiliotteen tapahtumat
16	Jaksotustositteet
20	Ostolaskut
25	Ostolaskujen suoritukset
32	Henkilökunnan matkakulukorvaukset, järjestelmästä tulevat
40	Myyntisaamiset (Samlink, SPL, POPL)
50	ECL-kirjaukset
51	Salkkukirjanpito
53	Ottolainaus, maksuliiketilin korko
56	Konekieliset viennit muista reskontrista, QS-kassalla kirjattavat tapahtumat
58	Konekieliset kustannuspaikkojen väliset siirrot
60	Sisäisen laskennan tositteet
61	Konekielinen sisäisen laskennan tietojen välitys
70	Muistiotositteet
71	Pääkirjakirjaukset
72	Automaattiviennit, kirjanpito
75	Palkkaviennit, maksetut palkat
76	Pääkirjakirjaukset, jotka tehdään keskitetysti
80	Jaksotustositteet, purettavat viennit
82	Konekieliset laskennalliset erät
83	Konekieliset laskennalliset erät, palkat, lomapalkat
85	Poistot ja muut käyttöomaisuusreskontran viennit
92	Liiketoimintasiirrot - siirtyvät erät
99	Tuloksen kirjaus
100	Liitetietotosite

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Siilinjärvellä 8. päivänä helmikuuta 2024

Järvi-Suomen Osuuspankin hallitus

Ari Voutilainen
puheenjohtaja

Tomi Vähäkangas
varapuheenjohtaja

Tuomas Juntunen

Heli Kuvaja

Katja Kyllönen

Anna Lappalainen

Soile Pusa
Toimitusjohtaja

Hallintoneuvoston lausunto tilinpäätöksestä

Järvi-Suomen Osuuspankin hallintoneuvosto on käsitellyt osuuspankin tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2023, ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Hallintoneuvosto hyväksyy tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen ja yhtyy hallituksen ehdotukseen tilikauden ylijäämän käyttämisestä.

Siilinjärvellä 12. päivänä helmikuuta 2024

JÄRVI-SUOMEN OSUUSPANKKI
Hallintoneuvosto

Maria Tofferi
Hallintoneuvoston puheenjohtaja

Jaana Laukkanen
Hallintoneuvoston sihteeri

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 13. päivänä helmikuuta 2024

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Riitta Ulvinen
KHT